

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การพัฒนากระบวนการผลิตกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าเพื่อใช้ทำบรรจุภัณฑ์

นางสาวจิริธญา เสือยง
นายมณฑล วงศ์วิจิตร

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน... 62149
วัน,เดือน,ปี... 3 1 ก.ค. 2549

6.....
1.....

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาเคมี สาขาเคมีอุตสาหกรรม
คณะวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**Development of Namwaa banana papers production
for packaging**

**A Special Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for the Degree of
Bachelor of Science
Department of Chemistry
Faculty of Science
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Academic Year 2004**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการพิเศษเรื่อง การพัฒนากระบวนการผลิตกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าเพื่อใช้ทำบรรจุภัณฑ์
 นักศึกษา นางสาวจิริญญา เตื่อยง
 นายมณฑล วงศ์วิจิตร
 ภาควิชา เคมี
 สาขาวิชา เคมีอุตสาหกรรม
 อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.มาลินี ชัยศุกกิจสินธ์

ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
 โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต

คณะกรรมการตรวจสอบ		ลายมือชื่อ
ประธานกรรมการ	ดร.วิบูลย์ ประดิษฐ์เวียงคำ	
กรรมการ	อ.พรทิพย์ ศัพทอนันต์	
กรรมการ	รศ.ดร.มาลินี ชัยศุกกิจสินธ์	

 (ผศ.ดร.ประยงค์ ดวงดี)

หัวหน้าภาควิชา

ลิขสิทธิ์ของภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการพิเศษ	การพัฒนากระบวนการผลิตกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าเพื่อใช้ทำบรรจุภัณฑ์	
นักศึกษา	นางสาวจิรัญญา	เสื่อยง
	นายมณฑล	วงศ์วิจิตร
ภาควิชา	เคมี	
สาขาวิชา	เคมีอุตสาหกรรม	
ปีการศึกษา	2547	
อาจารย์ที่ปรึกษา	รศ.ดร.มาลินี	ชัยศุภกิจสินธ์

บทคัดย่อ

ศึกษาการเตรียมกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าหลังตัดเครื่องแล้วสำหรับทำบรรจุภัณฑ์ โดยศึกษาปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ความเข้มข้นของสารละลายเบส เวลาที่ใช้ต้มย่อยเยื่อ วิธีการลดขนาดของกากกล้วยและสารละลายเบส 2 ชนิดที่ใช้ ได้แก่ สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ โดยทำการตรวจสอบสมบัติเชิงกล การซึมน้ำและน้ำมัน และสัณฐานวิทยาของกระดาษ ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า ความเข้มข้นของสารละลายเบสร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร เวลาในการต้มย่อยเยื่อ 3 ชั่วโมงและวิธีการลดขนาดกากกล้วยแบบปั่นละเอียดเป็นสภาวะที่ให้กระดาษที่มีค่าความแข็งแรงดึงดีกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระดาษที่เตรียมจากสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ ส่วนกระดาษที่เตรียมจากการผสมกระดาษเก่าร้อยละ 30 โดยน้ำหนัก ให้ค่าความแข็งแรงดึงสูง ในทางตรงกันข้ามการผสมกระดาษเก่าร้อยละ 70 โดยน้ำหนัก ให้ค่าการดึงยืด ณ จุดขาดสูง โดยกระดาษจากกล้วย 100% มีความแข็งแรงดึงใกล้เคียงกับกระดาษกราฟที่มาตรฐานชนิด KA 230 ส่วนกระดาษผสมที่มีการผสมกระดาษเก่าร้อยละ 30 โดยน้ำหนักมีความแข็งแรงดึงใกล้เคียงกับกระดาษกราฟที่มาตรฐานชนิด KA 185

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Special Project Title	Development of Namwaa banana papers production for packaging	
Name	Ms. Tirinya	Suayong
	Mr. Monthon	Wongvijit
Department	Chemistry	
Program	Industrial Chemistry	
Academic Year	2004	
Special Project Advisor	Assoc.Prof.Dr. Malinee Chaisupakitsin	

ABSTRACT

Study on preparation of banana papers from leaf sheaf of a Namwaa banana tree trunk after breeding for packaging. Several parameters such as concentration of base solution, cooking time, leaf sheaf of a banana tree trunk size reduction method and two kinds of base namely sodium hydroxide and calcium hydroxide were studied. Mechanical properties, water and oil absorption properties and morphology were investigated. The results showed that concentration of base solution 6% w/v, cooking time 3 hours and crushing method provided better tensile strength, especially paper from sodium hydroxide solution. Paper prepared from mixing recycled paper pulp 30% w/w gave the best tensile strength on the other hand, mixing recycled paper pulp 70% w/w gave the best elongation at break. Paper from 100% banana pulp showed tensile strength property nearly to standard kraft paper type KA 230. Meanwhile paper from mixing recycled paper 30% w/w showed tensile strength property nearly to standard kraft paper type KA 185.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานในโครงการนี้จนสำเร็จ
ลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์มาลินี อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการพิเศษนี้ที่กรุณาให้คำแนะนำ
และความช่วยเหลือในการดำเนินงานโครงการพิเศษนี้มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณอาจารย์พรทิพย์และอาจารย์วิบูลย์ อาจารย์กรรมการโครงการพิเศษนี้
ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจทานแก้ไขโครงการฉบับนี้ให้เรียบร้อยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณบริษัท พิมพ์ดี บรรจุกัณฑ์ จำกัด ที่ให้ความอนุเคราะห์กระดาษเก่าและ
ตะแกรงขึ้นรูปกระดาษ ตลอดจนคำแนะนำในความรู้เรื่องกระบวนการผลิตกระดาษ

ขอขอบพระคุณคุณสมชาย เศษวิเศษและร้านขายกล้วยบั้งหน้าคณะวิทยาศาสตร์ ที่
เอื้อเฟื้อต้นกล้วยน้ำว้ามาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและภาควิชาชีววิทยาประยุกต์
คณะวิทยาศาสตร์ ที่เอื้อเฟื้อหม้อต้มนิ่งอัตโนมัติ

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา อาจารย์ภาควิชาเคมีทุกท่าน และ
ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ และท่านอื่นๆ ที่มีได้กล่าวถึง ที่คอยให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ
ต่างๆ รวมทั้งกำลังใจที่ดีมาโดยตลอด

นางสาวฐิธิญา เสือยง

นายมณฑล

วงศ์วิจิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการพิเศษ	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 ขั้นตอนการวิจัยและวิธีการดำเนินงาน	3
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการ	
2.1 กระดาศ	
2.1.1 ความหมาย	4
2.1.2 ประวัติและความเป็นมาของกระดาศ	5
2.1.3 แหล่งสั่นโยในการผลิตเยื่อกระดาศ	7
2.1.4 องค์ประกอบทางเคมีของไม้	8
2.1.5 การผลิตเยื่อกระดาศ	10
2.1.6 การผลิตแผ่นกระดาศ	11
2.1.7 องค์ประกอบของกระดาศ	12
2.1.8 ประเภทของกระดาศ	14
2.1.9 การวิเคราะห์คุณสมบัติของกระดาศ	15
2.2 กล้วย	
2.2.1 ลักษณะทั่วไป	17
2.2.2 ประวัติกล้วยในประเทศไทย	17
2.2.3 พันธุ์กล้วย	18
2.2.4 องค์ประกอบทางเคมีของต้นกล้วย	19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานในเพียงการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.5 องค์ประกอบทางเคมีของกาบกล้วย	19
2.3 สารเคมีที่ใช้และคุณสมบัติ	
2.3.1 สารเคมีที่ใช้แยกกลีกริน	20
2.3.2 สารเคมีที่ใช้ฟอกขาว	21
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 สารเคมี	24
3.2 อุปกรณ์	24
3.3 เครื่องทดสอบ	25
3.4 วิธีดำเนินงานวิจัย	26
บทที่ 4 ผลการทดลองและอภิปรายผล	
4.1 ผลการศึกษาความเข้มข้นที่เหมาะสมในการย่อยเชื้อจากกาบกล้วยนำว่า	30
4.2 ผลการศึกษาเวลาที่เหมาะสมในการต้มย่อยเชื้อ	37
4.3 ผลการศึกษาวิธีการลดขนาดของกาบกล้วยนำว่า	44
4.4 ผลการศึกษาสมบัติของกระดาษผสม	48
4.5 ผลการเปรียบเทียบระหว่างกระดาษกล้วย 100% กระดาษผสมและกระดาษกราฟมาตรฐาน	52
บทที่ 5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	55
เอกสารอ้างอิง	56
ภาคผนวก	58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1.1	แสดงองค์ประกอบทางเคมีของ ไม้เนื้อแข็งและ ไม้เนื้ออ่อน	10
ตารางที่ 4.1	แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษจากกابกลีว่น้ำว่า โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน	33
ตารางที่ 4.2	แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษจากกابกลีว่น้ำว่า โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน	33
ตารางที่ 4.3	แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษจากกابกลีว่น้ำว่า โดยใช้แคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน	35
ตารางที่ 4.4	แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษจากกابกลีว่น้ำว่า โดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน	35
ตารางที่ 4.5	แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษจากกابกลีว่น้ำว่าโดยใช้ สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน	40
ตารางที่ 4.6	แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษจากกابกลีว่น้ำว่าโดยใช้ สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน	40
ตารางที่ 4.7	แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษจากกابกลีว่น้ำว่าโดยใช้ สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน	42
ตารางที่ 4.8	แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษจากกابกลีว่น้ำว่าโดยใช้ สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน	42
ตารางที่ 4.9	แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษจากกابกลีว่น้ำว่าโดยใช้ สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และแคลเซียมไฮดรอกไซด์ โดยใช้วิธีการลดขนาดของกابกลีว่น้ำว่าต่างกัน	46
ตารางที่ 4.10	แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษจากกابกลีว่น้ำว่าโดยใช้ สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และแคลเซียมไฮดรอกไซด์โดยใช้ วิธีการลดขนาดของกابกลีว่น้ำว่าต่างกัน	46
ตารางที่ 4.11	แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษผสม	49
ตารางที่ 4.12	แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษผสม	49
ตารางที่ 4.13	แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษผสม	50
ตารางที่ 4.14	แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษผสม	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ ก-1	แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน	58
ตารางที่ ก-2	แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน	59
ตารางที่ ก-3	แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน	60
ตารางที่ ก-4	แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน	61
ตารางที่ ก-5	แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่วิธีการลดขนาดของกابกล้วยน้ำว่าต่างกัน	62
ตารางที่ ก-6	แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่วิธีการลดขนาดของกابกล้วยน้ำว่าต่างกัน	63
ตารางที่ ก-6	แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่วิธีการลดขนาดของกابกล้วยน้ำว่าต่างกัน	64
ตารางที่ ก-8	แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษผสมโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ในการย่อยเยื่อจากกابกล้วยน้ำว่า	65
ตารางที่ ก-9	แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษที่ได้จากเยื่อกระดาษเก่า 100 %	65
ตารางที่ ก-10	แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายเบสเข้มข้นร้อยละ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการย่อยเยื่อ	66
ตารางที่ ข-1	แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน	67
ตารางที่ ข-2	แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน	68
ตารางที่ ข-3	แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน	69
ตารางที่ ข-4	แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกابกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น มิใช่เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน	70
ตารางที่ ข-5 แสดงผลการชิมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่วิธีการลดขนาดของกากกล้วยน้ำว้าต่างกัน	71
ตารางที่ ข-6 แสดงผลการชิมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่วิธีการลดขนาดของกากกล้วยน้ำว้าต่างกัน	71
ตารางที่ ข-7 แสดงผลการชิมน้ำมันของกระดาษผสมโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ในการย่อยเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้า	72
ตารางที่ ข-8 แสดงผลการชิมน้ำมันของกระดาษผสมโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ในการย่อยเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้า	73
ตารางที่ ข-9 แสดงผลการชิมน้ำมันของกระดาษที่ได้จากเยื่อกระดาษเก่า 100 %	73
ตารางที่ ข-10 แสดงผลการชิมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายเบสเข้มข้นร้อยละ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการย่อยเยื่อ	74
ตารางที่ ค-1 แสดงผลการทดลองของน้ำหนักของกระดาษประเภทต่างๆ	75
ตารางที่ ค-2 แสดงผลการคำนวณน้ำหนักของกระดาษประเภทต่างๆ	76
ตารางที่ ค-3 แสดงน้ำหนักของกระดาษกราฟที่มาตรฐานที่ผลิตในอุตสาหกรรม	76
ตารางที่ ค-4 แสดงผลการเปรียบเทียบกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าและกระดาษผสมกับกระดาษกราฟที่มาตรฐานที่ผลิตในอุตสาหกรรม	77
ตารางที่ ง-1 แสดงปริมาณสารละลายมาตรฐานปฐุมภูมิ KHP ที่ใช้ในการไทเทรต	79
ตารางที่ จ-1 แสดงผลการชิมน้ำของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้า โดยใช้สารละลายเบสที่ความเข้มข้นร้อยละ 6 และ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการย่อยเยื่อ	83
ตารางที่ จ-2 แสดงผลการชิมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้า โดยใช้สารละลายเบสที่ความเข้มข้นร้อยละ 6 และ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการย่อยเยื่อ	83

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่ 2.1	แสดงโครงสร้างของเซลลูโลส	8
รูปที่ 2.2	แสดงโครงสร้างของเฮมิเซลลูโลส	9
รูปที่ 2.3	แสดงโครงสร้างของลิกนิน	9
รูปที่ 4.1	แสดงความแข็งแรงดึงของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่าโดยใช้ สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างๆ	30
รูปที่ 4.2	แสดงความแข็งแรงดึงของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่าโดยใช้ สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างๆ	31
รูปที่ 4.3	แสดงเปอร์เซ็นต์การดึงยึด ณ จุดขาดของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่า โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างๆ	32
รูปที่ 4.4	แสดงเปอร์เซ็นต์การดึงยึด ณ จุดขาดของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่า โดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างๆ	32
รูปที่ 4.5	สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลาย โซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ที่กำลังขยาย 120 เท่า	34
รูปที่ 4.6	สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลาย โซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 12 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ที่กำลังขยาย 120 เท่า	34
รูปที่ 4.7	สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายแคลเซียม ไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร กำลังขยาย 120 เท่า	36
รูปที่ 4.8	สัณฐานวิทยาของแผ่นกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายแคลเซียม ไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 12 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร กำลังขยาย 120 เท่า	36
รูปที่ 4.9	แสดงความแข็งแรงดึงของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลาย โซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างๆ	38
รูปที่ 4.10	แสดงความแข็งแรงดึงของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลาย แคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างๆ	38
รูปที่ 4.11	แสดงเปอร์เซ็นต์การดึงยึด ณ จุดขาดของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว่า โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างๆ	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 4.12 แสดงเปอร์เซ็นต์การคั่งยัด ณ จุดขาดของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้า โดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเชื้อต่างๆ	39
รูปที่ 4.13 สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เวลาต้มย่อยเชื้อ 1 ชั่วโมง ที่กำลังขยาย 120 เท่า	41
รูปที่ 4.14 สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เวลาต้มย่อยเชื้อ 3 ชั่วโมง ที่กำลังขยาย 120 เท่า	41
รูปที่ 4.15 สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ เวลาต้มย่อยเชื้อ 1 ชั่วโมง ที่กำลังขยาย 120 เท่า	43
รูปที่ 4.16 สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ เวลาต้มย่อยเชื้อ 3 ชั่วโมง ที่กำลังขยาย 120 เท่า	43
รูปที่ 4.17 แสดงความแข็งแรงดึงของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ โดยวิธีการลดขนาดกานกล้วยต่างกัน	44
รูปที่ 4.18 แสดงเปอร์เซ็นต์การคั่งยัด ณ จุดขาดของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้า โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ โดยวิธีการลดขนาดกานกล้วยต่างกัน	45
รูปที่ 4.19 สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์วิธีลดขนาดกานกล้วยแบบปั่นละเอียด ที่กำลังขยาย 120 เท่า	47
รูปที่ 4.20 สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์วิธีลดขนาดกานกล้วยแบบปั่นละเอียด ที่กำลังขยาย 120 เท่า	47
รูปที่ 4.21 แสดงค่าความแข็งแรงดึงของกระดาษผสม	48
รูปที่ 4.22 แสดงค่าเปอร์เซ็นต์การคั่งยัด ณ จุดขาดของกระดาษผสม	48
รูปที่ 4.23 สัณฐานวิทยาของกระดาษผสมในอัตราส่วนต่างๆ	51
รูปที่ 4.24 แสดงค่าความแข็งแรงดึงของกระดาษประเภทต่างๆ	53
รูปที่ 4.25 แสดงค่าเปอร์เซ็นต์การคั่งยัด ณ จุดขาดของกระดาษประเภทต่างๆ	54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ จ-1	81
รูปที่ จ-2	82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการพิเศษ

ในปัจจุบันประเทศไทยมีการปลูกกล้วยเป็นจำนวนมาก โดยทั่วไปทุกภูมิภาคของประเทศ ซึ่งจากการสำรวจพบว่าพันธุ์กล้วยที่มีการปลูกมากที่สุดคือ กล้วยน้ำว้า (ปี 2538 มีพื้นที่ปลูก 732,000 ไร่ ผลผลิต 90,439 ตัน) [18] และเราสามารถใช้ประโยชน์จากกล้วยได้หลายรูปแบบด้วยกันตัวอย่างเช่น ผลนำมารับประทานซึ่งมีประโยชน์มากแก่ร่างกาย นอกจากนี้เรายังสามารถนำผลของกล้วยมาทำเป็นสินค้าแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าได้อีกด้วย หัวปลีสามารถนำมารับประทานได้ ถ้าต้นใช้เป็นอาหารสัตว์ นำมาตากแห้งเป็นเชือกกล้วย นำมาทำกระทง ใบใช้ในการห่ออาหารแทนถุงพลาสติก

ซึ่งในปัจจุบันบรรจุภัณฑ์ส่วนใหญ่ทำมาจากพลาสติก เนื่องจากราคาถูก สะดวก และมีประสิทธิภาพในการใช้งานดี แต่การใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกนั้นได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหลายด้านด้วยกัน ก่อให้เกิดขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นถึงแม้จะมีการนำกลับมาใช้ใหม่ในอุตสาหกรรมที่ใช้ภาชนะพลาสติกแล้วก็ยังคงเกิดการกระจายให้ย่ำต้นทุนจากการนำมาแปรรูปใช้ใหม่ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้ต่อปีแล้วมีมูลค่าที่สูง

เมื่อไม่นานมานี้ได้มีการค้นคว้าวิจัยหาวัสดุอื่นเพื่อใช้ทดแทนพลาสติกและสิ่งที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือการใช้กระดาษมาผลิตเป็นภาชนะบรรจุ นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนที่ใช้รีไซเคิลระหว่างกระดาษกับวัสดุที่ใช้ทำขวดพลาสติกและขวด PET แล้วต้นทุนต่อน้ำหนักก็ยังน้อยกว่า บริษัท คาโอ ได้พัฒนาเทคนิคการทำขวดกระดาษโดยใช้การเป่าในแม่พิมพ์ซึ่งได้เป็นขวดใส่ผงซักฟอกที่ออกวางขายในท้องตลาด เมื่อมองจากลักษณะภายนอกแล้วเหมือนขวดพลาสติกและเมื่อลองสัมผัสดูความแข็งแรงและผิวสัมผัสแล้วดูไม่ออกเลยว่าทำมาจากกระดาษ เมื่อลองตัดขวดตามขวางออกดูพบว่ามีเส้นใยละเอียดถูกอัดตัวกันอยู่จึงทำให้รู้ว่าเป็นขวดกระดาษ ขวดกระดาษนี้เมื่อเปรียบเทียบกับขวดพลาสติกแล้วยังทนต่อแรงอัดและแรงกระแทกได้ในระดับเดียวกัน เมื่อบีบหรือดกหล่นก็ไม่แตกง่าย น้ำซึมผ่านได้ยากแต่ก็ไม่เท่ากับระดับการกันน้ำของพลาสติก วิธีการผลิตนั้นเริ่มจากการนำวัตถุดิบซึ่งเป็นน้ำดีผสมกับเยื่อกระดาษจากกระดาษเก่า หลังจากนั้นนำเยื่อกระดาษที่ผสมกับน้ำแล้วป้อนให้เข้าไปในแม่พิมพ์ขึ้นรูป เยื่อกระดาษจะค่อยๆ

สะสมและเกาะตัวกัน บริเวณด้านในของแม่พิมพ์คล้ายคลึงกับการทำกระดาษสาให้เป็นรูปร่าง 3 มิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้วจึงค่อยๆเพิ่มความดันขึ้นทีละน้อยและลดปริมาณน้ำเยื่อกระดาษลง จากนั้นก็เข้าสู่ขั้นตอนการทำให้แห้ง นอกจากนี้ได้มี บริษัท กระดาษโอจิ ได้พัฒนาทำถาดและถ้วยโดยเป็นถาดที่ทำจากกระดาษที่ใช้กันอยู่ทั่วไปที่ใช่แล้วทิ้ง ซึ่งทำจากการปั่นแผ่นกระดาษให้เป็นรูปถาดโดยแม่พิมพ์ตัวผู้และแม่พิมพ์ตัวเมียแต่เมื่อกระดาษถูกความร้อนและแรงกดอัดนั้นทำให้มีความยืดตัวที่ต่ำกว่าพลาสติก เร็วๆนี้ในการเผาทำลายขยะพลาสติกใส่สภาวะหนึ่งก็มีปัญหาเรื่องการเกิดสาร ไดออกซินปนเปื้อนลงในดิน แต่สำหรับวัสดุเช่นกระดาษนี้เวลาเผาทำลายจะไม่มีสารพิษเกิดขึ้นแบบนี้จึงให้ความปลอดภัยกว่า [2]

จากคุณสมบัติและประโยชน์ของถ้วยข้างต้นอีกทั้งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกและจากงานวิจัยที่สามารถนำกระดาษมาใช้แทนพลาสติกได้ ดังข้างต้นจึงเป็นแรงจูงใจให้ทำการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางนำเอากากถ้วยน้ำวามาทำเป็นบรรจุภัณฑ์กระดาษเพื่อทดแทนพลาสติกที่ใช้กันแพร่หลายในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการลดปริมาณการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกและโฟมเพื่อเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเป็นการส่งเสริมให้มีการนำวัสดุของเหลือจากการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้นอีกทั้งสามารถนำไปพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมได้ในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตกระดาษจากกากถ้วยน้ำว้า
2. เพื่อศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการผลิตกระดาษจากกากถ้วยน้ำว้า
3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำกระดาษจากกากถ้วยน้ำว้ามาใช้ทำบรรจุภัณฑ์
4. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเยื่อจากกากถ้วยน้ำว้าผสมกับเยื่อกระดาษเก่า ใช้ทำบรรจุภัณฑ์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาการผลิตกระดาษจากกากถ้วยน้ำว้าที่ตัดเครื่องแล้วเท่านั้น
2. เพื่อทำการเปรียบเทียบสมบัติทางกายภาพของกระดาษที่ทำการย่อยเยื่อด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) กับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ (Ca(OH)₂)
3. ศึกษาความเข้มข้นและเวลาที่เหมาะสมในการต้มเยื่อด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) กับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ (Ca(OH)₂) ในการเตรียมกระดาษสำหรับทำบรรจุภัณฑ์
4. ศึกษาวิธีการลดขนาดของกากถ้วยที่มีผลต่อสมบัติของกระดาษ
5. ศึกษาวิธีการนำกระดาษจากกากถ้วยน้ำว้ามาใช้ทำบรรจุภัณฑ์
6. ศึกษาวิธีการนำกระดาษที่ได้จากการผสมระหว่างเยื่อจากกากถ้วยน้ำว้ากับเยื่อกระดาษเก่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ขั้นตอนการวิจัยและวิธีการดำเนินงาน

1. ศึกษาและค้นคว้าข้อมูล
2. ออกแบบการทดลอง จัดเตรียมอุปกรณ์และสารเคมี
3. ทำการทดลอง
4. วิเคราะห์ผลการทดลอง
5. สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถผลิตกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าได้
2. ทราบถึงสภาวะที่เหมาะสมในการผลิตกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้า
3. สามารถนำกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้ามาใช้ทำบรรจุภัณฑ์ได้
4. สามารถนำกระดาษที่ได้จากการผสมระหว่างเยื่อกากกล้วยน้ำว้ากับเยื่อกระดาษเก่ามาใช้ทำบรรจุภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎีและหลักการ

2.1 กระดาษ

2.1.1 ความหมาย [8,10]

กระดาษ (Paper) หมายถึง แผ่นวัสดุบางซึ่งทำจากเส้นใยของพืช ฟางหญ้า หรือเศษผ้า ใช้เขียนหรือพิมพ์ หรือห่อของ และอื่นๆ นอกจากนี้อาจมีการผสมกับสารเติมแต่ง (additive) ต่างๆ ตั้งแต่หนึ่งชนิดขึ้นไป ซึ่งสารเติมแต่งนี้อาจเติมไปก่อนการขึ้นแผ่น (sheet forming) หรือหลังการขึ้นแผ่นแล้วก็ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของกระดาษที่ต้องการ กระดาษที่ผลิตโดยทั่วไปมีน้ำหนักมาตรฐานตั้งแต่ระดับสูงกว่า 35-225 g/m² กระดาษที่ผลิตที่ระดับสูงกว่า 225 g/m² ถือว่าเป็นกระดาษแข็ง (paperboard)

แต่ถ้ากล่าวถึงความหมายของกระดาษในเชิงเส้นใย สามารถกล่าวได้ดังนี้

กระดาษ คือ แผ่นเส้นใยซึ่งเรียงตัวกันอย่างไม่มีระเบียบและสามารถเกิดพันธะระหว่างเส้นใยได้ด้วยพันธะไฮโดรเจน คำจำกัดความนี้สามารถอธิบายกระดาษและกระดาษแข็งได้ทุกชนิด กระดาษและกระดาษแข็งแต่ละชนิดอาจมีสมบัติต่างกัน แต่มีพื้นฐานที่เหมือนกัน คือ

- ก. เส้นใยสามารถเกิดพันธะระหว่างกันได้โดยไม่ต้องใช้สารยึดเกาะ (Adhesive) หรือกาว (Glue)
- ข. เส้นใยเรียงตัวกันอย่างไม่มีระเบียบ

จากคำจำกัดความพื้นฐานข้อ ก. เห็นได้ว่าเส้นใยเซลลูโลส (Cellulose fiber) จัดเป็นเส้นใยที่มีสมบัติตามคำจำกัดความ เพราะสามารถเกิดพันธะไฮโดรเจนระหว่างกันได้ และจากการที่เส้นใยสามารถเกิดพันธะไฮโดรเจนได้ ทำให้เส้นใยเซลลูโลสสามารถแขวนลอยและกระจายในน้ำได้ คำจำกัดความพื้นฐานของข้อ ข. จึงเป็นไปได้ เพราะเส้นใยสามารถเรียงตัวอย่างไม่เป็นระเบียบได้

เส้นใยพืชทุกชนิดสามารถนำมาใช้ทำกระดาษได้ เส้นใยเหล่านี้สามารถแขวนลอยและกระจายได้ในน้ำ ขั้วโมเลกุลน้ำและกลุ่มไฮดรอกซิลในเซลลูโลสช่วยให้เส้นใยเซลลูโลสเกิดพันธะระหว่างกันได้ การเลือกใช้พืชชนิดใดในการผลิตกระดาษ ขึ้นอยู่กับสมบัติด้านความแข็งแรง ความเรียบของผิวและสมบัติอื่นๆ ที่ต้องการ โดยทั่วไปนิยมใช้เส้นใยจากไม้เป็นหลักในการผลิตกระดาษ แต่บางครั้งก็ใช้เส้นใยจากพืชอื่นที่ไม่ใช่ไม้ เช่น ปอกระเจา ฟางข้าว ชานอ้อย ไม้ไผ่ ในกรณีที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการสมบัติพิเศษบางประการ เช่น ใช้เยื่อปอสาในการทำกระดาษซึ่งต้องการลวดลายในเนื้อกระดาษ หรือใช้เยื่อขานอ้อยในกรณีที่ต้องการกระดาษที่มีความสามารถในการทรงรูปสูง เป็นต้น

2.1.2 ประวัติและความเป็นมาของกระดาษ

2.1.2.1 วิวัฒนาการของกระดาษ [8]

เมื่อประมาณ 2400 ปีก่อนคริสตกาล ชาวอียิปต์โบราณได้ค้นพบวิธีในการบันทึกเรื่องราวต่างๆ บนแผ่นวัสดุซึ่งทำจากพืชชนิดหนึ่งที่เรียกว่า ปาปิรุส (Papyrus) โดยนำส่วนลำต้นปาปิรุสมาผ่านเป็นชั้นบางๆตามความยาวของลำต้นแล้วนำมาเรียงซ้อนในลักษณะขวางกัน หลังจากนั้นนำไปทุบให้เป็นแผ่นบางแล้วเคลือบผิวด้วยกาว ดังนั้นคำว่า “paper” มีรากศัพท์มาจากคำว่า “papyrus” ของชาวอียิปต์โบราณนั่นเอง แต่อย่างไรก็ตามคำว่า “papyrus” ไม่ได้มีความหมายเดียวกันกับคำว่า paper ที่เราใช้กันในปัจจุบัน เพราะเส้นใยของปาปิรุสไม่ได้แยกตัวออกจากกันตามความหมายของการผลิตกระดาษแบบปัจจุบัน

ในปี ค.ศ. 105 ชาวจีนชื่อ Ts'ai Lum เป็นคนแรกที่พบการทำกระดาษจากต้นไม้ โดยนำส่วนเปลือกของต้น mulberry มาทำเป็นชิ้นเล็กๆ ผสมกับเศษผ้าแล้วนำไปบดหรือตีในน้ำจนกระจายตัวเป็นเส้นใย แล้วนำตะแกรงซ้อนเส้นใยที่แขวนลอยในน้ำนำไปตากให้แห้ง นับว่าเป็นการผลิตกระดาษแผ่นแรกที่ทำจากไม้

หลังจากปี ค.ศ. 1450 ชาวเยอรมันชื่อ Johann Gutenberg ได้ประดิษฐ์เครื่องพิมพ์แบบ Movable ได้สำเร็จทำให้การจัดพิมพ์ทำได้ง่ายและรวดเร็ว ดังนั้นความต้องการกระดาษเพื่อใช้ในการพิมพ์มีปริมาณสูงขึ้น และประกอบกับการใช้แผ่นวัสดุพิมพ์ที่ได้จากเศษผ้าและแผ่นหนังเริ่มหายาก ไม่เพียงพอต่อความต้องการของงานพิมพ์ จึงนับว่าเป็นจุดสำคัญในการเริ่มต้นการผลิตกระดาษที่ทำจากไม้

การผลิตกระดาษในระยะแรกๆนั้น เป็นการผลิตด้วยมือ (hand-dipping method) ทั้งสิ้น ซึ่งไม่สามารถสนองต่อความต้องการการใช้กระดาษได้อย่างเพียงพอ ในปี ค.ศ. 1789 ชาวฝรั่งเศส ชื่อ Nicolas Loius Robert ได้ประดิษฐ์เครื่องจักรผลิตกระดาษที่มีความยาวต่อเนื่องได้สำเร็จ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับวิธีการผลิตกระดาษด้วยมือ ต่อมาพี่น้องตระกูล Fourdrinier ได้ปรับปรุงพัฒนาเครื่องจักรให้ดีขึ้นกว่าเดิม และให้ชื่อเครื่องจักรที่ผลิตกระดาษว่า Fourdrinier ซึ่งใช้ในการผลิตกระดาษจนตราប់ทุกวันนี้

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตกระดาษเชิงอุตสาหกรรมในช่วงแรกเป็นการใช้เส้นใยที่ได้จากเศษผ้าและฝ้าย ซึ่งมีปริมาณไม่มากเพียงพอับความต้องการใช้กระดาษที่มีความต้องการสูงขึ้น

อย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการศึกษาค้นคว้าวิธีการนำเส้นใยจากไม้มาเป็นวัตถุดิบในการผลิตกระดาษ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งทำให้เกิดกระบวนการผลิตเยื่อชนิดต่างๆขึ้นมา โดยได้เริ่มมีการผลิตเยื่อเชิงกลสำเร็จเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1840 ที่ประเทศเยอรมัน และในปี ค.ศ. 1851 ได้ค้นพบกระบวนการผลิตเยื่อเคมีโซดาได้สำเร็จเป็นครั้งแรกที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ต่อมาในปี ค.ศ. 1884 ที่ประเทศเยอรมันมีการค้นพบการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในกระบวนการผลิตเยื่อเคมีโดยใช้สารเคมี 2 ชนิด คือ โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) และ โซเดียมซัลไฟด์ (Na₂S) ต้มภายใต้ความดันได้สำเร็จ เยื่อกระดาษที่ได้มีความเหนียวมาก จึงเรียกกระบวนการผลิตเยื่อแบบนี้ว่า “kraft process” มาจากคำศัพท์ภาษาเยอรมันแปลว่า “เหนียว” หรือเรียกว่า กระบวนการซัลเฟต (sulfate kraft process) ซึ่งเยื่อส่วนมากที่ใช้ในปัจจุบันผลิตจากกระบวนการนี้เป็นส่วนใหญ่

2.1.2.2 วิวัฒนาการของกระดาษในประเทศไทย [8]

ในปี พ.ศ. 1826 สมัยสุโขทัยได้เริ่มมีการประดิษฐ์ตัวอักษรไทย การบันทึกเรื่องราวของคนไทยเป็นการเขียนด้วยมือลงบนใบลานและบนกระดาษข่อย

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงพิมพ์หลวงขึ้นเป็นครั้งแรก แต่ในสมัยนั้นต้องสั่งกระดาษเข้ามาจากต่างประเทศทั้งหมด ซึ่งมีราคาแพงและไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2466 ปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 โปรดเกล้าฯ ให้มีการจัดตั้งโรงงานผลิตกระดาษด้วยเครื่องจักรขึ้นแห่งแรกในประเทศไทยที่ทำนายพิ ตำบลสามเสน พระนคร วัตถุประสงค์ที่ใช้เป็นเศษกระดาษที่เก็บจากสถานที่ทำการของรัฐบาลและซื้อมาจากประชาชน นำมาบดเป็นเยื่อเพื่อทำเป็นกระดาษใหม่

ในปี พ.ศ. 2479 กรมแผนที่ทหารบกได้ดำเนินการจัดสร้างโรงงานกระดาษขึ้นอีกแห่งหนึ่งที่จังหวัดกาญจนบุรี และเปิดดำเนินการในปี พ.ศ. 2481 วัตถุประสงค์ที่ใช้ทำเยื่อกระดาษเป็นไม้ไผ่ ไม้รวก ไม้เบญจพรรณเนื้ออ่อน ต่อมาในปี พ.ศ. 2500 ทางราชการได้จัดตั้งโรงงานกระดาษบางปะอินขึ้นที่ตำบลบางกระสั้น อำเภอบางปะอิน จังหวัดอยุธยา ผลิตกระดาษจากหญ้าขจรจบ ฟางข้าว และเยื่อกระดาษที่สั่งซื้อมาจากต่างประเทศ กระดาษที่ผลิตได้เป็นกระดาษปอนด์ขาวที่ใช้เป็นกระดาษสำหรับพิมพ์และเขียน โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 ทางราชการได้ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งโรงงานผลิตกระดาษของภาคเอกชนขึ้น ซึ่งได้เกิดขึ้นมากมายจนถึงปัจจุบันนี้

แต่การผลิตกระดาษของไทยที่มีมาตั้งแต่ในอดีตนั้นยังคงขาดการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี จึงทำให้กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพต่ำและให้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่า ดังนั้นในปัจจุบันจึงได้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิตบ้างแล้ว แต่ก็ยังให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อการใช้งานในประเทศ ยังคงต้องสั่งซื้อทั้งเยื่อและกระดาษจากต่างประเทศเข้ามาใช้

อยู่อีกเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะในงานด้านการพิมพ์และการเขียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3 แหล่งเส้นใยในการผลิตเยื่อกระดาษ

ไม้จัดเป็นวัตถุดิบสำคัญในการทำเยื่อกระดาษ (wood pulp) ไม้ทุกชนิดสามารถนำมาทำเป็นเยื่อกระดาษได้ เราสามารถจำแนกไม้ออกเป็น 2 พวกคือ

2.1.3.1 พวกที่เป็นเนื้อไม้ (Wood) เป็นส่วนที่ได้จากส่วนเนื้อของลำต้นพืชยืนต้น ซึ่งให้เส้นใยขนาดต่างๆกัน อาจแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ตามสมบัติของเนื้อไม้ คือ

ก. ไม้เนื้อแข็ง (Hard wood) เป็นเนื้อไม้จากพืชยืนต้นพวกแองจิโอสเปอรัม (angiosperm) ไม้พวกนี้มีการผลัดใบ มีใบกว้าง (broad leaved) เช่น ไม้สัก ไม้ยาง ไม้เนื้อแข็ง มีเส้นใยค่อนข้างสั้น แข็ง มีสีเข้ม มีความยาวเฉลี่ยประมาณ 1-2 มิลลิเมตร เส้นใยที่ได้จากไม้พวกนี้มีคุณภาพค่อนข้างต่ำไม่นิยมใช้เป็นวัตถุดิบในการทำกระดาษ เยื่อที่ได้จากไม้เนื้อแข็งเรียกว่า เยื่อใยสั้น และการเรียกชื่อทางการค้ามักมีอักษร "L" (Leaved) นำหน้าเพื่อบ่งบอกว่าเป็นเยื่อที่ได้จากไม้เนื้อแข็ง

ข. ไม้เนื้ออ่อน (Soft wood) เป็นเนื้อไม้จากพืชยืนต้นพวกจิมโนสเปอรัม (gymnosperm) ไม้พวกนี้จะไม่มีการผลัดใบ มีใบเป็นรูปเข็ม (needle leaved) เช่น สนสองใบ สนสามใบ ไม้เนื้ออ่อนมีเส้นใยขนาดยาว มีความยาวเฉลี่ยประมาณ 3-6 มิลลิเมตร เนื้อไม้ชนิดนี้มีความอ่อนตัวสูงกว่าไม้เนื้อแข็ง และให้เส้นใยที่มีคุณภาพดีเหมาะสมต่อการทำเป็นกระดาษ เยื่อที่ได้จากไม้เนื้ออ่อน เรียกว่า เยื่อใยยาว และการเรียกชื่อทางการค้ามักมีอักษร "N" (Needle) นำหน้าเพื่อบ่งบอกว่าเป็นเยื่อที่ได้จากไม้เนื้ออ่อน

2.1.3.2 พวกที่ไม่ใช่เนื้อไม้ (Non-wood) เป็นส่วนที่ได้จากพืชล้มลุกและเปลือกไม้ของพืชบางชนิด เส้นใยมีขนาดแตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดของพืชแต่ละชนิด อาจแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

ก. พืชตระกูลหญ้า (Natural growing plants) เช่น ไม้ไผ่ หญ้าขจรจบ เป็นต้น
 ข. เปลือกไม้ (Bast) เช่น ปอกระเจา ปอแก้ว ปอสา ต้นข่อย เป็นต้น
 ค. ผล (Fruit) เช่น มะพร้าว ปาล์ม ซึ่งใยจากผลไม่นิยมใช้ทำกระดาษ เนื่องจากเป็นเส้นใยที่มีความแข็ง

ง. ใบ (Leaf) เช่น ใบอ้อย ใบปาล์ม เป็นต้น

จ. เมล็ด (Seed) เช่น ฝ้าย

ส่วนต่างๆของพืชเหล่านี้จะให้เส้นใยที่มีลักษณะแตกต่างกันไป ดังนั้นในการนำเส้นใยไปใช้ทำกระดาษจึงขึ้นอยู่กับชนิดของกระดาษที่ต้องการและกระบวนการผลิตเป็นสำคัญ

คุณสมบัติที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาสำหรับคัดเลือกเป็นวัตถุดิบเพื่อทำกระดาษ ได้แก่ ความยาวของเส้นใย (fiber length) ปริมาณของเส้นใยเซลลูโลสที่สามารถแยกออกได้ง่าย

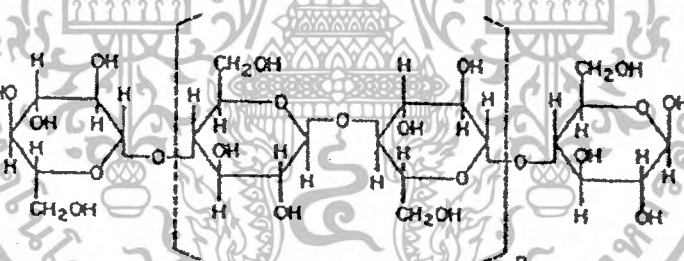
แหล่งของพืชหรือไม้ รวมทั้งต้นทุนในการผลิตวัตถุดิบจากพืชหรือไม้นั้นๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่า พวกที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม้ใช้เนื้อไม้ (non-wood) จะมีข้อเสียเปรียบพวกที่เป็นเนื้อไม้ (wood) เนื่องจากมีลักษณะเบา สิ้นเปลืองค่าขนส่ง แหล่งที่กระจายอยู่ทั่วไป มีจุดเก็บเกี่ยวทำให้ต้องมีการเก็บไว้ใช้ตลอดปี ซึ่งพืชเหล่านั้นเสื่อมสภาพได้ง่าย การเก็บรักษาจึงมีค่าใช้จ่ายสูง [9]

2.1.4 องค์ประกอบทางเคมีของไม้

องค์ประกอบทางเคมีของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเยื่อกระดาษไม่ว่าจะเป็นไม้เนื้อแข็ง ไม้เนื้ออ่อน หรือพวกที่ไม่ใช่เนื้อไม้ จะประกอบด้วย เซลลูโลส (Cellulose) เฮมิเซลลูโลส (Hemicellulose) ลิกนิน (Lignin) สารสกัด (Extractive) เป็นต้น [8]

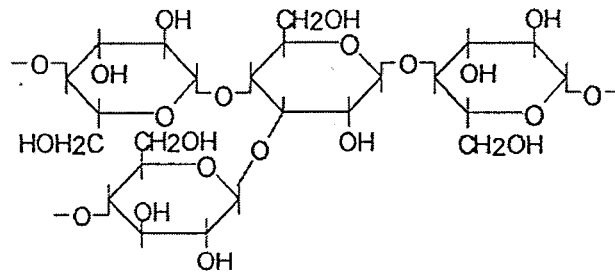
2.1.4.1 เซลลูโลส (Cellulose) พบในเฉพาะพืชเท่านั้นและจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญของโครงสร้างของผนังเซลล์พืช เป็นโฮโมพอลิเมอร์ (Homopolymer) ของดี-กลูโคส (d-glucose) เรียงต่อกันเป็นสายยาวด้วยพันธะแบบเบต้า-กลูโคสิดิก (β -glucosidic bond) โมเลกุลของเซลลูโลส มีลักษณะเป็นเส้นตรงสีขาวและแข็งแรงมาก โมเลกุลเซลลูโลสประมาณ 3-4 โมเลกุลรวมตัวกันเป็นเส้นไฟบริล (Fibril) มีลักษณะคล้ายเส้นด้าย เส้นไฟบริลนี้จะประกอบกันเป็นลำตัวของเส้นใยและถูกยึดติดกันด้วยลิกนิน และเฮมิเซลลูโลส [10]

รูปที่ 2.1 แสดงโครงสร้างของเซลลูโลส [21]

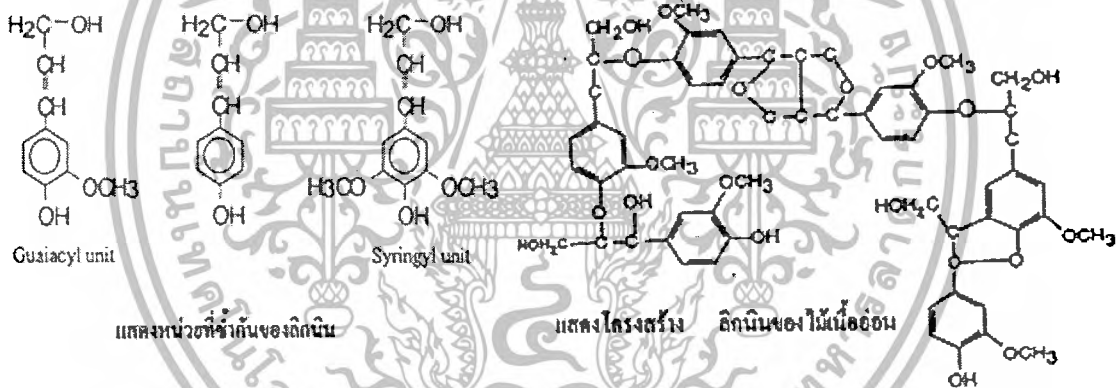
2.1.4.2 เฮมิเซลลูโลส (Hemicellulose) เป็นเฮเทอโรโพลิเมอร์ (Heteropolymer) ของน้ำตาลหลายชนิดผสมกัน เช่น เฮกโซส (Hexose) แมนโนส (Mannose) ไซโลส (Xylose) อาราบิโนส (arabinose) น้ำตาลเหล่านี้มีสมบัติพิเศษ คือ สามารถอมน้ำและพองตัวเมื่อสัมผัสกับน้ำ ซึ่งเป็นสมบัติที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อการทำกระดาษ เฮมิเซลลูโลสจึงเป็นตัวทำให้เส้นใยเปียกน้ำและอมน้ำ ทำให้เกิดพันธะระหว่างเส้นใยได้ [8,10]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.2 แสดงโครงสร้างของเฮมิเซลลูโลส [21]

2.1.4.3 ลิกนิน (Lignin) เป็นพอลิเมอร์ของสารฟีนิลโพรเพน (Phenyl propane) ที่จับตัวกันเป็นโครงร่างตาข่ายสามมิติมีสีน้ำตาลจนถึงสีดำ ทำหน้าที่ประสานเส้นใยเข้าด้วยกันทำให้เส้นใยแข็งแรง ลิกนินเป็นสารต้านน้ำ (Hydrophobic) ถ้าเส้นใยมีปริมาณลิกนินมากจะทำให้เส้นใยไม่เปียกน้ำหรืออมน้ำ และไม่สามารถเกิดพันธะระหว่างเส้นใยได้ ทำให้ได้เส้นใยมีคุณภาพไม่ดี [10]

รูปที่ 2.3 แสดงโครงสร้างของลิกนิน [21]

2.1.4.4 สารสกัดได้ (Extractive) เป็นสารชนิดต่างๆ ที่มีอยู่ในพืช เป็นสารพวกชันสน (Rosin) หรือยางไม้ ซึ่งถูกสกัดออกได้ด้วยตัวทำละลายอินทรีย์ เช่น อะซีโตน ไคคลอโรมีเทน แอลกอฮอล์ คลอโรฟอร์ม เป็นต้น

เส้นใยต้องประกอบด้วยเซลลูโลสและเฮมิเซลลูโลส เพื่อสร้างความแข็งแรงของเส้นใย และให้เส้นใยสามารถสร้างพันธะได้ ส่วนลิกนินเป็นตัวต้านการเกิดพันธะนั้นต้องกำจัดออกโดยคงปริมาณเซลลูโลสและเฮมิเซลลูโลสไว้ตามเดิม ซึ่งการกำจัดลิกนินออกในทางปฏิบัตินั้น ต้องใช้ปฏิกิริยาทางเคมีที่รุนแรงซึ่งจะทำลายเซลลูโลสและเฮมิเซลลูโลสในเวลาเดียวกัน ดังนั้น เมื่อกำจัดลิกนินออกมากความแข็งแรงของเส้นใยก็จะต่ำลง หรืออีกนัยหนึ่ง ถ้ายังทำให้เส้นใยเปียกน้ำมากขึ้น เส้นใยก็จะยิ่งอ่อนแอลง ในทางปฏิบัติพบว่า กระดาษมีความแข็งแรงสูงสุด เมื่อในเส้นใยมี

เฮมิเซลลูโลสประมาณร้อยละ 20 และลิกนิน ไม่เกินร้อยละ 4 [10]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงองค์ประกอบทางเคมีของไม้เนื้อแข็งและไม้เนื้ออ่อน [8]

องค์ประกอบทางเคมี (ร้อยละ)	ไม้เนื้ออ่อน (soft wood)	ไม้เนื้อแข็ง (hard wood)
เซลลูโลส (Cellulose)	~ 45	~ 43
เฮมิเซลลูโลส (Hemicellulose)	15-20	15-30
ลิกนิน (Lignin)	24-32	17-25
สารสกัดได้ (Extractive)	~ 3.4	~ 2.0

2.1.5 การผลิตเยื่อกระดาษ

เป็นขั้นตอนที่นำวัตถุดิบจากส่วนต่างๆ ของพืชมาย่อยด้วยกระบวนการที่เหมาะสม เพื่อให้วัตถุดิบมีความอ่อนและแยกออกจากกันเป็นเส้นใย วัตถุดิบที่ใช้อาจมีขนาดและลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนั้นก่อนนำวัตถุดิบไปย่อยจึงต้องทำให้วัตถุดิบมีขนาดเล็ก ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ตัด บด เพื่อให้สะดวกต่อการนำไปในเครื่องย่อย การผลิตเยื่อกระดาษ มีขั้นตอนในการผลิตดังต่อไปนี้

2.1.5.1 การย่อยเยื่อ เมื่อทำขึ้นวัตถุดิบให้มีขนาดตามที่ต้องการแล้วจึงนำวัตถุดิบไปย่อยให้เป็นเส้นใย ซึ่งมีวิธีทำได้หลายวิธี ดังนี้

ก. วิธีเชิงกล (Mechanical process) เป็นการย่อยวัตถุดิบด้วยวิธีกล โดยการบดให้วัตถุดิบแตกออกจากกันจนเป็นเยื่อกระดาษหรือเส้นใย เป็นวิธีการที่รวดเร็วและประหยัดที่สุด เยื่อเชิงกลมักใช้ในการผลิตกระดาษคุณภาพต่ำ หรืออาจใช้ผสมร่วมกับเยื่อประเภทอื่นเพื่อลดต้นทุน

ข. วิธีทางเคมี (Chemical process) เป็นวิธีย่อยเยื่อที่ใช้ปฏิกิริยาจากสารเคมีและความร้อน เพื่อแยกลิกนินออกมา สารเคมีที่นิยมใช้ได้แก่ สารจำพวกอัลคาไลน์ซัลเฟตและกรดซัลไฟต์ วิธีทางเคมีเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับเยื่อน้อยที่สุด เยื่อทางเคมีที่มีความแข็งแรงที่สุดเตรียมได้จากการสกัดด้วยสารพวกซัลเฟต ซึ่งรู้จักกันทั่วไปในชื่อว่า เยื่อกราฟท์ (Kraft pulp) วิธีนี้นิยมใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

ค. วิธีกึ่งเคมี (Semichemical process) เป็นวิธีย่อยเยื่อโดยการต้มด้วยสารเคมีแล้วบดให้เส้นใยแยกออกจากกัน เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดในกระบวนการย่อยเยื่อ และให้เยื่อที่มีคุณภาพดีซึ่งสามารถนำไปใช้ทำกระดาษชนิดต่างๆ ได้

ง. วิธีเชิงกลความร้อน (Thermomechanical process) เป็นวิธีการย่อยที่มีการอบวัตถุดิบด้วยไอน้ำที่อุณหภูมิประมาณ 120-140°C ในเวลาที่เหมาะสม แล้วจึงนำไปบดต่อจนได้เยื่อกระดาษตามที่ต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5.2 การล้างร้อนเยื่อ เยื่อกระดาษที่ผ่านการย่อยมาแล้ว อาจมีสิ่งต่างๆ ตกค้างอยู่บนเส้นใย และเส้นใยที่ได้ยังมีขนาดแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องล้างเส้นใยเพื่อให้เส้นใยมีความสะอาดเพิ่มขึ้นพร้อมกับแยกเส้นใยที่ยังถูกย่อยได้ไม่สมบูรณ์ออกจากกันด้วยตะแกรงร่อน เยื่อที่ได้หลังจากล้างและแยกเพื่อคัดขนาดแล้วจะมีสีน้ำตาลหรือเหลือง ซึ่งสามารถนำไปใช้ทำกระดาษที่ไม่ต้องการความขาวมากนัก แต่กระดาษที่ได้จะมีคุณภาพเหมาะสมกับงานบางชนิดเท่านั้น

2.1.5.3 การฟอกเยื่อ เส้นใยของเยื่อกระดาษที่ผ่านการล้างร้อนเยื่อมาแล้วจะมีสีน้ำตาลหรือสีเหลือง เนื่องจากบางส่วนของเส้นใยยังคงมีลิกนินติดอยู่ โดยการฟอกเยื่อมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยื่อมีสีขาวขึ้น และเหมาะสำหรับการทำเป็นกระดาษเพื่อการสื่อสาร เช่น กระดาษพิมพ์และเขียน สารเคมีที่ใช้ฟอก ได้แก่ โซเดียมไฮโปคลอไรด์ หรือแคลเซียมไฮโปคลอไรด์ ซึ่งทำให้เกิดก๊าซคลอรีนที่เป็นอันตราย ก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงมีการใช้สารเคมีอื่นที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า สารที่ใช้คือ เปอร์ออกไซด์ ซึ่งมี 2 ชนิดคือ ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ (H_2O_2) และ โซเดียมเปอร์ออกไซด์ (Na_2O_2) ได้กระดาษที่ขาวกว่าการใช้คลอรีน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม แต่มีราคาแพงกว่าคลอรีน

2.1.6 การผลิตแผ่นกระดาษ

เป็นการนำเยื่อกระดาษที่ย่อยจนเป็นเส้นใยเรียบร้อยแล้วมาทำให้เป็นแผ่นกระดาษโดยผ่านกระบวนการต่างๆ ดังนี้

2.1.6.1 การเตรียมเยื่อ (Stock preparation) เยื่อที่ผ่านการฟอกแล้วถูกนำมาผสมกับน้ำแล้วส่งเข้าไปในเครื่องบดเยื่อ (Refiner) เพื่อให้เส้นใยอ่อนตัวเพิ่มขึ้นและแยกเป็นเส้นใยเดี่ยว ซึ่งมีขนาดและความยาวตามที่ต้องการ เพื่อให้เหมาะสมกับการทำกระดาษแต่ละชนิด นอกจากนี้การบดเยื่อยังทำให้เส้นใยบางส่วนแตกออกเป็นริ้ว ซึ่งส่วนที่แตกออกเป็นริ้วของเส้นใยจะช่วยเพิ่มพื้นที่ในการยึดเหนี่ยว ทำให้กระดาษมีความเหนียวและมีความหนาแน่นสม่ำเสมอ ในระหว่างนี้มีการเติมสารบางชนิดลงไปด้วยเพื่อช่วยปรับปรุงคุณภาพของกระดาษ เช่น สารกันซึม สารทึบแสง

2.1.6.2 การผลิตแผ่นกระดาษ เยื่อที่ผสมส่วนประกอบต่างๆ จนมีสมบัติตามที่ต้องการแล้วจะถูกนำไปทำเป็นกระดาษด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ก. การทำแผ่นกระดาษ (Sheet formation) เป็นการทำให้เยื่อกระดาษเรียงตัวกันเป็นแผ่น โดยการผ่านน้ำเยื่อกระดาษลงบนตะแกรง น้ำจะไหลผ่านตะแกรงและเหลือแผ่นกระดาษตกค้างอยู่บนตะแกรง

ข. การอัดรีดกระดาษ (Pressing) กระดาษที่เป็นแผ่นแล้วจะยังคงมีน้ำตกค้างอยู่ จึงต้องอัดรีดกระดาษเพื่อไล่น้ำออก นอกจากนี้การอัดรีดกระดาษยังทำให้กระดาษมีความหนาแน่นเพิ่มขึ้นและเป็นแผ่นเรียบ

ค. การอบกระดาษ (Drying) กระดาษที่อัดรีดเพื่อไล่น้ำออกยังคงมีน้ำตกค้างอยู่สูงกว่าความต้องการ จึงต้องอบกระดาษเหล่านั้นต่อไปอีกเพื่อให้มีปริมาณของน้ำในกระดาษตามต้องการ โดยปกติกระดาษจะมีน้ำอยู่ประมาณร้อยละ 8

ง. การเข้าม้วน (Reeling) กระดาษที่อบแห้งแล้วจะนำไปเข้าม้วนเพื่อนำไปใช้งานต่อไป

กระดาษที่ผ่านกระบวนการเหล่านี้ เมื่อตรวจสอบคุณภาพจนได้ตามที่ต้องการแล้วก็สามารถนำไปใช้งานได้ ซึ่งอาจใช้ในรูปแบบของแผ่นกระดาษ โดยตรงหรือแปรรูป เพื่อให้เหมาะสมกับงานที่ต้องการใช้

2.1.7 องค์ประกอบของกระดาษ [8]

กระดาษที่ผลิตได้ตามที่กล่าวมาแล้ว จะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

2.1.7.1 ส่วนเส้นใย

ในกระดาษโดยทั่วไปจะมีส่วนของเส้นใยผสมอยู่ประมาณร้อยละ 70-95 ของน้ำหนักกระดาษ ปริมาณส่วนเส้นใยจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับชนิดของกระดาษที่ต้องการผลิต โดยส่วนเส้นใยนี้ได้จากพืชชนิดต่างๆ เช่น ไม้เนื้ออ่อน ไม้เนื้อแข็ง และพืชจำพวกที่ไม่ใช่เนื้อไม้ เป็นต้น เยื่อ (pulp) ที่ใช้ทำกระดาษส่วนมากจะเป็นเยื่อผสมของเยื่อใยยาวและใยสั้น

2.1.7.2 สารเติมแต่ง (additive) เป็นสารเคมีที่เติมลงไปในการผลิตกระดาษเพื่อปรับปรุงสมบัติกระดาษให้ได้ตามวัตถุประสงค์การใช้งาน สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1.7.2.1 สารเติมแต่งหลัก (Functional additive) ทำหน้าที่ปรับปรุงสมบัติเฉพาะของกระดาษ แบ่งเป็น 6 ชนิด คือ

ก. สารด้านการซึมน้ำ (sizing agent) เป็นสารที่ใส่ลงไปในหรือเคลือบบนกระดาษ เพื่อเพิ่มสมบัติการต้านทานการซึมน้ำของกระดาษทำให้กระดาษต้านทานการเปียกน้ำได้ดีขึ้น เนื่องจากกระดาษทำจากเส้นใยเซลลูโลสซึ่งมีความสามารถในการดูดซับน้ำได้สูง กระดาษที่ไม่ได้ใส่สารด้านการซึมน้ำจึงเปียกน้ำและดูดซับน้ำได้ง่าย การเติมสารชนิดนี้จะช่วยลดพื้นที่ผิวของการดึงดูดระหว่างเส้นใยและโมเลกุลของน้ำ ทำให้ลดอัตราการซึมน้ำเข้าสู่เนื้อกระดาษ เมื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระดาษโดนน้ำจะไม่เปียกหรือซบน้ำในทันทีทันใด สารด้านการซึมน้ำที่ใช้ได้แก่ สารส้ม ชันสน ไช้ฝิ่ง ยางมะตอย เป็นต้น

ข. ตัวเติม (Filler) เป็นผงแร่สีขาวใส่ลงไปเพื่อให้ผิวกระดาษเรียบขึ้น เพิ่มความขาวสว่างและความทึบแสงของกระดาษ ทำให้กระดาษมีการดูดซับหมึกได้ดีขึ้น และลดต้นทุนในการผลิต ผงแร่ที่ใช้ต้องมีขนาดเล็กละเอียด ควรมีขนาดประมาณ 1-10 ไมครอน เพื่อเพิ่มพื้นที่ผิวภายในกระดาษ โดยเพิ่มพื้นที่ผิวระหว่างผงแร่กับอากาศ และผงแร่กับเส้นใย ทำให้เพิ่มค่าการกระเจิงแสงของกระดาษ กระดาษที่ได้จึงมีค่าความขาวสว่างเพิ่มขึ้น และเนื่องจากมีขนาดเล็กกว่าเส้นใยมาก เมื่อใส่ลงไปจะทำให้กระดาษมีผิวเรียบขึ้น ผงแร่ที่ใช้เป็นตัวเติมในกระดาษ ได้แก่ ดินขาว (kaolin, clay) ไทเทเนียมไดออกไซด์ (TiO_2) หินปูน (CaCO_3) แต่การเติมผงแร่ลงไปก็มีส่วนลดสมบัติด้านความเหนียวของกระดาษลงด้วย

ค. สารเพิ่มความเหนียว (dry strength agent) เป็นสารเคมีที่เติมลงไปเพื่อเพิ่มสมบัติด้านความเหนียวของกระดาษ โดยเฉพาะความต้านแรงดึง และความต้านแรงดันทะลุ นอกจากนี้ยังช่วยลดการหลุดลอกของเส้นใยที่ผิวของกระดาษและเพิ่มพันธะแรงยึดเหนี่ยวระหว่างชั้นกระดาษแข็ง ซึ่งเป็นสมบัติที่สำคัญมาก เพราะถ้าแรงยึดเหนี่ยวระหว่างชั้นจะทำให้เกิดการแยกชั้นของกระดาษแข็งในระหว่างการพิมพ์ สารเพิ่มความเหนียวที่ใช้ได้แก่ แป้ง แป้งประจุบวก กัม และพอลิอะคริลาไมด์ ปัจจุบันนิยมใช้แป้งประจุบวกและพอลิอะคริลาไมด์มากกว่า เนื่องจากสารเหล่านี้มีประจุบวกจึงสามารถจับกันได้ดีกับเส้นใยซึ่งมีประจุลบ ทำให้เพิ่มพันธะระหว่างเส้นใยในกระดาษส่งผลให้กระดาษมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น

ง. สารเพิ่มความเหนียวเมื่อเปียก (wet strength agent) เป็นสารเคมีที่เติมลงไป เพื่อรักษาความเหนียวของกระดาษให้คงไว้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของความเหนียวเดิม ปกติจะไม่ใส่สารชนิดนี้ในกระดาษพิมพ์ทั่วไป แต่อาจพบในกระดาษพิมพ์งานพิมพ์พิเศษที่ต้องการความเหนียวเมื่อเปียกสูง เช่น กระดาษพิมพ์แผนที่ กระดาษธนบัตร เป็นต้น สารเคมีที่ใช้ได้แก่ ยูเรียฟอร์มัลดีไฮด์ เมลามีนฟอร์มัลดีไฮด์ พอลิอะไมด์ และพอลิเอมีน

จ. สารสีย้อม (dyes) สารเติมแต่งชนิดนี้ใส่ลงไปโดยมีวัตถุประสงค์

2 ประการด้วยกัน คือ

(1) ต้องการทำกระดาษสี (colored paper) ในกรณีนี้สารสีย้อมจะถูกเติมลงไปในส่วนผสมของน้ำเยื่อจนได้สีตามที่ต้องการ

(2) ต้องการแต่งสีกระดาษขาวให้ได้เฉดสีที่ต้องการหรือเพื่อให้ดูขาวขึ้น โดยใช้สีแต่งในปริมาณน้อยๆ เติมลงในส่วนผสมน้ำเยื่อ สีที่ใช้แต่งนี้อาจเป็นสีอะไรก็ได้ แต่ในการทำกระดาษขาวจะใช้สีม่วงหรือสีน้ำเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. สารฟอกขาว (optical brightenings agent) สารเติมแต่งชนิดนี้เป็นสารสีย้อมประเภทเรืองแสง มีสมบัติพิเศษ คือ ดูดซับแสงยูวีไว้แล้วคายแสงออกมาในช่วงคลื่นสีน้ำเงินคือ เปลี่ยนแสงในช่วงคลื่นที่ตาไม่สามารถมองเห็นให้เป็นแสงในช่วงคลื่นที่ตาสามารถมองเห็นได้ ดังนั้นเมื่อเติมสารฟอกขาวลงไปจะทำให้กระดาษมีความขาวสว่างเพิ่มขึ้น กระดาษพิมพ์เขียนทุกชนิดจะมีสารฟอกขาวผสมอยู่ด้วย

2.1.7.2.2 สารเติมแต่งเสริม (chemical processing aids) ทำหน้าที่ช่วยเสริมให้สารเติมแต่งหลักทำหน้าที่เฉพาะอย่างได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยในการบำรุงดูแลรักษาความสะอาดของเครื่องจักรผลิตกระดาษ เพื่อให้สามารถเดินกระดาษได้ดี สารเติมแต่งประเภทนี้แบ่งได้ 6 ชนิดตามลักษณะหน้าที่ ดังนี้

ก. สารเพิ่มการดกค้าง (retention aids) ช่วยให้มีการดกค้างของเส้นใยละเอียดและตัวเติมค้างในเยื่อกระดาษมากขึ้น

ข. สารต้านการเกิดฟอง (defoamers) ช่วยป้องกันการเกิดฟองและช่วยให้เนื้อกระดาษมีความสม่ำเสมอดีขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้น้ำแยกตัวออกจากเยื่อได้เร็ว

ค. สารควบคุมจุลชีวะ (microbiological control agent) ช่วยควบคุมการเกิดเมือก และการแพร่ขยายของจุลชีวะ

ง. สารควบคุมการเกิดจุดดำ (pitch control agent)

จ. สารช่วยแยกน้ำ (drainage aids) ช่วยเพิ่มอัตราการแยกน้ำออกจากกระดาษให้เร็วขึ้น

ฉ. สารช่วยกระจายตัว (formation aids) ช่วยให้เส้นใยกระจายตัวสม่ำเสมอ ลดการจับกลุ่มก้อนของเส้นใย

2.1.8 ประเภทของกระดาษ [8]

ในปัจจุบันมีการใช้กระดาษในกิจกรรมต่างๆอย่างแพร่หลาย ในประเภทของงานและลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงอาจจำแนกประเภทของกระดาษตามการใช้งานได้เป็น 4 ประเภทคือ

2.1.8.1 กระดาษที่ใช้ในการบรรจุหีบห่อ (Packaging Paper) ใช้สำหรับทำกล่องกระดาษเพื่อบรรจุสิ่งของหรือสินค้าในรูปแบบต่างๆกัน เช่น กล่อง หีบห่อ ถุง กระดาษประเภทนี้มีปริมาณการผลิตสูงที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.8.2 กระดาษที่ใช้ในการพิมพ์และเขียน (Printing-writing Paper) เป็นกระดาษที่ใช้เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร ใช้ในงานพิมพ์และเขียน ดังนั้นความขาวสว่าง และความทึบแสง จึงเป็นสมบัติที่สำคัญสำหรับกระดาษประเภทนี้

2.1.8.3 กระดาษทึบซุ เป็นกระดาษที่ดูดสารในรูปแบบต่างๆ หรือใช้ดูดกลิ่น ได้แก่ กระดาษชำระ กระดาษเช็ดหน้า กระดาษเช็ดปาก กระดาษเช็ดมือ สมบัติที่สำคัญของกระดาษประเภทนี้ คือ ต้องดูดซับน้ำได้เร็ว และถ้าเป็นกระดาษชำระต้องกระจายตัวในน้ำได้ง่าย ส่วนกระดาษที่ใช้เช็ดหน้าหรือเช็ดปาก ต้องสะอาดและไม่ยุ่ยง่ายเมื่อเปียกน้ำ ซึ่งเป็นกระดาษที่มีความต้านแรงดึงเป็ยก

2.1.8.4 กระดาษชนิดพิเศษ ซึ่งเป็นกระดาษที่ผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ในงานเฉพาะเจาะจงตามความต้องการของผู้ใช้เท่านั้น เช่น กระดาษทำฝาผนัง (wall paper) กระดาษชนบัตร กระดาษกรอง กระดาษดูดซับเสียงเพื่อลดเสียงก้อง เป็นต้น

2.1.9 การวิเคราะห์คุณสมบัติของกระดาษ [13]

วิธีวิเคราะห์คุณสมบัติของกระดาษนั้น จะยึดถือมาตรฐานของชาติ หรือมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก ทั้งนี้เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้มีความถูกต้องและสามารถเปรียบเทียบในแต่ละครั้งได้ มาตรฐานที่นิยมใช้เช่น

- มอก. (มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) ของสำนักมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- ISO ของ International Organization for Standardization
- ASTM ของ American Society for Testing Material
- BS ของ British Standard
- TAPPI ของ Technical Association of the Pulp and Paper Industry
- JIS ของ Japan Industrial standard

เนื่องจากกระดาษมีคุณสมบัติที่แปรเปลี่ยนไปตามสภาวะอากาศแวดล้อม ดังนั้นในการวิเคราะห์คุณสมบัติต่างๆ จำเป็นต้องมีการปรับสภาวะขึ้นทดสอบให้สอดคล้องกับสภาวะการทดสอบมาตรฐานเสมอ สภาวะดังกล่าวจะแตกต่างกันไปตามภูมิอากาศของแต่ละประเทศ ซึ่งประเทศไทยใช้สภาวะที่อุณหภูมิที่ $27 \pm 2^{\circ}\text{C}$ ความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 65 ± 2 (มอก. 296)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.9.1 การวิเคราะห์คุณสมบัติของกระดาษ

ก. ความหนา (thickness) หมายถึงระยะทางตั้งฉากระหว่างผิวหน้าทั้งสองของกระดาษเป็นไมครอนหรือมิลลิเมตร ความหนาของกระดาษนี้บางครั้งเรียกว่า คาลิเปอร์ (caliper) มีส่วนสัมพันธ์กับคุณสมบัติที่เกี่ยวกับความเหนียวในการโค้งงอและความคงรูป ราคา และกรรมวิธีต่างๆ ในการแปรรูปเป็นภาชนะบรรจุ เช่น การพิมพ์ การตัด เป็นต้น เครื่องมือที่ใช้วัดความหนาของกระดาษบาง คือ ไมโครมิเตอร์ (micrometer) ถ้าเป็นกระดาษหนา ใช้เวอร์เนียในการวัด เช่น กระดาษลูกฟูกและแผ่นกระดาษแข็ง

ข. น้ำหนักมาตรฐาน (basis weight หรือ grammage) หมายถึง น้ำหนักกระดาษเป็นกรัมต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร ในประเทศสหรัฐอเมริกานิยมใช้หน่วยเป็นปอนด์ต่อพื้นที่ 1000 ตารางฟุต ซึ่งใช้ชื่อว่า MSF คุณสมบัตินี้ใช้กำหนดราคาซื้อขายได้และมีความสัมพันธ์กับปริมาณความชื้นและความแข็งแรงของกระดาษนั้น

ค. การต้านแรงดึงขาดและการยืดตัว (tensile strength and elongation) หมายถึงความสามารถของกระดาษที่จุดต้านแรงดึงซึ่งกระทำที่ปลายข้างใดข้างหนึ่งของชิ้นทดสอบที่มีความกว้างคงที่จนชิ้นทดสอบนั้นขาด มีหน่วยเป็นนิวตันต่อความกว้างเป็นเมตร ส่วนการยืดตัว หมายถึงระยะที่ชิ้นทดสอบยืดตัวออกจนขาดมีหน่วยเป็นร้อยละของความยาวเดิมของชิ้นทดสอบ คุณสมบัตินี้สัมพันธ์กับความแข็งแรงของกระดาษ การต้านแรงดึงขาด การต้านแรงทิ่มทะลุ การต้านแรงฉีกขาด คุณภาพในการโค้งงอ ตลอดจนความแข็งแรงของรอยต่อ เครื่องมือที่ใช้เรียกว่า tensile tester

ง. การดูดซึมน้ำ (water absorption) หมายถึง ปริมาณของน้ำเป็นกรัมที่กระดาษซึ่งมีพื้นที่ 1 ตารางเมตรสามารถดูดซึมได้ภายในเวลาที่กำหนดให้ ค่านี้จะบอกถึงของเหลวที่ใช้กับกระดาษ เช่น น้ำ กาวเหลว หมึกพิมพ์ จะซึมเข้าไปในเนื้อกระดาษได้มากน้อยเพียงไร วิธีการทดสอบเรียกว่า “คอบบ์ เทส” (Cobb test) และเครื่องมือที่ใช้คือ Cobb sizing

2.2 กล้าย

ต้นกล้ายเป็นพืชล้มลุกที่นำไปใช้ประโยชน์ได้หลายประการ ผลสุกนอกจากใช้รับประทานเป็นผลไม้แล้ว ยังสามารถนำมาปรุงอาหารคาวหวาน และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปชนิดต่าง ๆ อีกหลายชนิด ได้แก่ กล้ายตาก ทอพื้กล้าย กล้ายในน้ำเชื่อมกระป๋อง กล้ายบวชชี่กระป๋อง กล้ายทอด เป็นต้น

ส่วนใบตองสดสามารถนำไปใช้ในการห่อของ ทำงานประดิษฐ์ต่าง ๆ ได้แก่ กระถง บายศรี ใบตองแห้งใช้ทำกระถงใส่อาหาร และใช้ห่อผลไม้ เพื่อให้มีผิวสวยงามและป้องกันการทำลายของแมลง

ก้านใบและกาบกล้ายแห้งใช้ทำเชื้อเพลิง กาบสดใช้แกะสลัก เรียกว่า แทงหยวก ประกอบเมรุในการฃาปนกิจศพ

ห้วปลี ใช้รับประทานได้

สำหรับคุณค่าทางอาหาร กล้ายเป็นผลไม้ที่อุดมไปด้วยคาร์โบไฮเดรต แคลเซียม ฟอสฟอรัส และวิตามินเอ [18]

2.2.1 ลักษณะทั่วไป [22]

กล้ายเป็นพืชล้มลุกสูง 2-4.5 เมตร มีลำต้นอยู่ใต้ดิน เรียกว่า เหง้า ส่วนลำต้นบนดินเกิดจากกาบใบมาหุ้มซ้อนกันเป็นลำต้น ใบเป็นใบเดี่ยวขนาดใหญ่และยาว ผิวใบด้านบนเรียบเป็นมัน ท้องใบมีสีน้ำตาล ดอกออกเป็นช่อเรียกว่า ห้วปลี แต่ละช่อย่อยประกอบด้วยใบประดับขนาดใหญ่มีสีม่วงแดงหุ้มอยู่ ผลรวมกันเป็นเครือแต่ละเครือจะมีหัวหลายๆ อันมารวมกัน

2.2.2 ประวัติกล้ายในประเทศไทย [5]

กล้ายเป็นไม้ผลเขตร้อน มีถิ่นกำเนิดในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับประวัติกล้ายในประเทศไทยนั้น เข้าใจว่า ประเทศไทยเป็นแหล่งกำเนิดของกล้ายป่า และต่อมาได้มีการนำเข้ามาปลูกและกล้ายชนิดอื่นๆ ในช่วงที่มีการอพยพของคนไทยในการตั้งถิ่นฐานอยู่ที่จังหวัดสุโขทัย มีเอกสารเขียนโดย De la Lovbere ในปี ค.ศ. 1693 กล่าวว่าในสมัยอยุธยาที่เขาได้เดินทางมา และได้พบว่ามีกล้ายร้อยหัว ต่อมาในปี พ.ศ. 2427 เจ้าคุณศรีสุนทรโวหาร ได้กล่าวถึงกล้ายหลายชนิดเป็นคำกลอน ในช่วงปี พ.ศ. 2484 เป็นต้นมา ได้มีการรวบรวมพันธุ์กล้ายไว้บ้างในบางส่วน แต่เกิดการสูญหายไป ดังนั้นในปี พ.ศ. 2523-2526 ได้มีการรวบรวมพันธุ์อีกครั้งหนึ่งด้วยทุน IBPGR/FAO และได้มีการรวบรวมเพิ่มขึ้นอีก พันธุ์กล้ายดังกล่าวมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ได้รวบรวมพันธุ์ไว้ที่สถานีวิจัยปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 พันธุ์กล้วย [18]

2.2.3.1 กล้วยน้ำว้า เป็นกล้วยที่มีการปลูกกันอย่างแพร่หลายทั่วทุกภาคของประเทศไทย สามารถทนทานสภาพดินฟ้าอากาศได้ดีกว่ากล้วยพันธุ์อื่น การดูแลรักษาง่าย การใช้ประโยชน์จากผล ต้น ใบ ดอก มากกว่ากล้วยชนิดอื่น ๆ ลำต้นสูงปานกลาง เมื่อสุกมีรสชาติหวาน เนื้อแน่น สีเหลืองอ่อน จากผลการสำรวจพบว่า ในปี 2538 มีพื้นที่ปลูก 732,000 ไร่ ผลผลิต 1,185,000 ตัน

2.2.3.2 กล้วยหอมทอง เป็นกล้วยที่มีลักษณะลำต้นใหญ่ แข็งแรง กาบใบชั้นในมีสีเขียวหรือชมพูอ่อน เครือได้รูปทรงมาตรฐาน มีน้ำหนักมาก ผลยาวเรียวยาว ปลายผลคอดเป็นแบบคอกขวด เปลือกหนา ผลสุกผิวมีสีเหลืองทอง เนื้อมีรสชาติหอมหวาน โดยเฉลี่ยเครือหนึ่ง ๆ จะประมาณ 6 หวี เป็นพันธุ์ที่ไม่ต้านทานโรคตายพรายและโรคใบจุด

2.2.3.3 กล้วยหอมเขียวเป็นกล้วยที่มีลักษณะต่างๆไปคล้ายกล้วยหอมทอง แต่มีกาบใบชั้นในมีสีแดงสด ปลายผลมน ผลสุกมีสีเหลืองอมเขียว เปลือกหนา เป็นที่นิยมของผู้บริโภคในตลาดต่างประเทศ นอกจากนี้ กล้วยหอมเขียวยังต้านทานโรคตายพรายได้ดี แต่อ่อนแอต่อโรคใบจุด

2.2.3.4 กล้วยหอมค่อม เป็นกล้วยหอมอีกชนิดหนึ่งลำต้นเตี้ยหรือแคระ ผลมีลักษณะคล้ายกล้วยหอมเขียว เนื้อรสชาติดี จึงมีชื่อว่า กล้วยหอมเขียวเตี้ยอีกด้วย

จากผลการสำรวจกล้วยหอมพบว่าในปี 2538 มีพื้นที่ปลูก 53,560 ไร่ ผลผลิต 90,439 ตัน

2.2.3.5 กล้วยไข่ เป็นกล้วยที่มีลำต้นสูงบาง สีใบและก้านใบสีเหลืองอ่อน ไม่มีนวล กาบใบมีสีน้ำตาลหรือสีช็อคโกแลต เครือเล็ก ผลมีขนาดเล็ก เปลือกบาง เมื่อสุกมีสีเหลืองเข้ม เนื้อแน่น รสหวาน เจริญเติบโตได้ดีในที่ร่ม ต้านทานโรคตายพราย แต่อ่อนแอต่อโรคใบจุด

จากผลการสำรวจพบว่า ในปี 2538 มีพื้นที่ปลูก 93,000 ไร่ ผลผลิต 150,000 ตัน

2.2.3.6 กล้วยหักมุก เป็นกล้วยที่มีลำต้นขนาดปานกลาง ลำต้นสีเขียวนวล ผลโตเป็นเหลี่ยม สีเขียวนวล ปลายผลเรียวยาว ผลเมื่อสุกสีเหลืองนวล เปลือกหนามีรอยแตกกลางงาเนื้อฟู สีเหลืองเข้มเหมาะสำหรับนำมาทำกล้วยปิ้ง กล้วยเชื่อม

2.2.3.7 กล้วยเล็บมือนาง เป็นกล้วยที่มีลำต้นค่อนข้างเล็กไม่สูงมากนัก ผลขนาดเล็ก ปลายผลเรียวยาวแหลม ผลสุกมีสีเหลืองเข้ม เนื้อแน่น รสชาติหอมหวาน ใช้สำหรับรับประทานสุกหรือทำเป็นกล้วยตาก

2.2.4 องค์ประกอบทางเคมีของต้นกล้วย [3]

จากการศึกษาองค์ประกอบทางเคมีของต้นกล้วย พบว่า ต้นกล้วยโดยทั่วไปมีความชื้น ร้อยละ 80-90 และมีสารต่างๆ ประกอบด้วย ดังนี้

- อินทรีย์สาร (organic matter)
- สารจำพวกแป้ง (starch equivalent)
- สารอิสระจากธรรมชาติ (free extractive)
- เส้นใยหยาบ (crude fiber)
- โปรตีนหยาบ (crude protein)
- สารระเหย (ether extractive)

2.2.5 องค์ประกอบทางเคมีของกาบกล้วย [4]

เส้นใยจากกาบกล้วยมีคุณสมบัติทนและเหนียวเป็นพิเศษ ได้มีการศึกษาส่วนประกอบของกาบกล้วยเพื่อนำมาผลิตเป็นเยื่อกระดาษ พบว่า มีองค์ประกอบทางเคมี ดังนี้

- ฮอลโลเซลลูโลส (hollo cellulose)
- อัลฟาเซลลูโลส (alpha cellulose)
- เพนโตแซนส์ (pentosans)
- สารที่ละลายในน้ำร้อน (hot water solubility)
- สารลิกนิน ไม่มีเถ้าถ่าน (lignin ash free)
- สารที่ละลายในแอลกอฮอล์และเบนซีน (alcohol benzene solubility)
- ทราย (silica)

และมีขนาดเส้นใยดังนี้

ความยาวของเส้นใย (fiber length)	ร้อยละ	1.96	มิลลิเมตร
ความกว้างของเส้นใย (fiber width)	ร้อยละ	16.84	ไมครอน
ความหนาของผนัง (wall thickness)	ร้อยละ	4.11	ไมครอน
เส้นผ่านศูนย์กลางของลูเมน (lumen diameter)	ร้อยละ	8.60	ไมครอน
อัตราส่วนตามยาวและความกว้างของเส้นใย (slenderness ratio)	ร้อยละ	116	
อัตราส่วนความยืดหยุ่น (flexibility coefficient)	ร้อยละ	0.69	

ซึ่งจากองค์ประกอบทางเคมีและขนาดเส้นใยของหอยกกล้วยข้างต้น มีความใกล้เคียงกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบทางเคมีและขนาดทางเส้นใยของเนื้อไม้โดยทั่วไป ดังนั้นจึงสามารถนำมาผลิตเป็นเนื้อกระดาษชั้นดีได้

จากคุณสมบัติของต้นกล้วยดังกล่าวประกอบกับลักษณะของหยวกกล้วยที่โดยทั่วไปมีสีค่อนข้างขาว มีความเงามัน เรียบ ลายเส้นเป็นเส้นตรงที่สวยงามเหมาะสำหรับการทำภาชนะบรรจุอาหาร ตลอดจนปริมาณการปลูกจำนวนมากโดยเฉพาะกล้วยน้ำว้า ดังนั้นจึงเหมาะแก่การนำลำต้นกล้วยน้ำว้ามาใช้ทำภาชนะบรรจุอาหาร

2.3 สารเคมีที่ใช้ในการทำกระดาษและคุณสมบัติ

สารเคมีที่ใช้ แบ่งเป็น 2 พวก คือ

2.3.1 สารเคมีที่ใช้ในการแยก lignin

ในงานวิจัยนี้ทำการเปรียบเทียบสมบัติของกระดาษจากกล้วยที่ได้จากการใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) กับการใช้แคลเซียมไฮดรอกไซด์ (Ca(OH)₂) ในการแยก lignin

2.3.1.1 โซเดียมไฮดรอกไซด์ (Sodium hydroxide) มีสมบัติดังนี้ [14,17]

สูตร โมเลกุล	NaOH
น้ำหนักโมเลกุล	39.997
จุดเดือด	1390 °C
จุดหลอมเหลว	318 °C
ความหนาแน่น	2.13 g/cm ³
ความสามารถในการละลายน้ำ	50 g/100 ml (ละลายได้ดีมาก)
ลักษณะ	เป็นของแข็ง สีขาว ไม่มีกลิ่น ดูดความชื้น
ชื่อเรียกอื่น	Augus Hot Rod, Caustic soda, Soda lye, Sodium hydrate, White Caustic

2.3.1.2 แคลเซียมไฮดรอกไซด์ (Calcium hydroxide) มีสมบัติดังนี้ [14,15]

สูตร โมเลกุล	Ca(OH) ₂
น้ำหนักโมเลกุล	74.094
จุดหลอมเหลว	580 °C
ความหนาแน่น	2.24 g/cm ³
ความสามารถในการละลายน้ำ	0.18 g/100 ml (ละลายได้น้อย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะ	เป็นผงสีขาว
ชื่อเรียกอื่น	Hydrated Lime, Lime water, Slaked lime

2.3.2 สารเคมีที่ใช้ฟอกขาว

ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ (Hydrogen peroxide) มีสมบัติดังนี้ [16,19]

สูตร โมเลกุล	H_2O_2
น้ำหนักโมเลกุล	34.02
จุดหลอมเหลว	$-28\text{ }^{\circ}\text{C}$
ความหนาแน่น	1.2 g/cm^3
ความสามารถในการละลายน้ำ	ละลายได้
ลักษณะ	เป็นของเหลวไม่มีสี มีกลิ่นฉุน รสขม มักทำอยู่ในรูปสารละลายในน้ำความ เข้มข้น 3-90 %
ชื่อเรียกอื่น	Peroxide, Hioxy, Dihydrogen dioxide

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชลีพร ศิริฤกษ์ (2543) [1] ได้ทำการศึกษาหาอัตราส่วนที่เหมาะสมระหว่างหยวกกล้วยน้ำว้า และแป้งมันสำปะหลังในการนำมาใช้ทำขนมบรรจุอาหารแห้ง โดยจากผลการทดสอบสมบัติต่างๆ ได้แก่ ความต้านแรงดึงขาด ความหนา ปริมาณความชื้น การดูดซึมน้ำ พบว่า อัตราส่วนที่เหมาะสม คือ หยวกกล้วยน้ำว้าร้อยละ 60 และแป้งมันสำปะหลัง ร้อยละ 40 เมื่อได้อัตราส่วนที่เหมาะสมแล้วจึงนำไปเคลือบด้วยแป้งมันสำปะหลังและเคลือบด้วยพาราฟิน จากนั้นนำไปทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพพบว่าไม่มีความแตกต่างกันมาก ส่วนผลการวิเคราะห์ทางด้านความปลอดภัยของผู้บริโภคไม่พบโลหะหนักในภาชนะทั้งสองชนิด ส่วนจุลินทรีย์ที่พบน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และเหมาะสมที่จะนำภาชนะทั้งสองชนิดนี้มาใช้ใส่อาหารแห้ง จากการศึกษาการยอมรับของผู้บริโภค พบว่า ภาชนะที่เคลือบด้วยแป้งมันสำปะหลัง ได้รับการยอมรับมากกว่าภาชนะที่เคลือบด้วยพาราฟิน

ยุทธการ อาจารย์ และคณะ (2544) [7] ได้ทำการศึกษาและพัฒนาเครื่องตีเส้นใยพืช และเปรียบเทียบคุณสมบัติใยพืชของต้นกล้วย ต้นกก และต้นอ้อ เพื่อใช้ทดแทนกระดาษ นอกจากนี้ได้ทำการทดลองและค้นคว้าเกี่ยวกับพืชอื่นๆ จนประสบความสำเร็จมากกว่า 60 ชนิด ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า โดยธรรมชาติแล้วพืชทุกชนิดมีเส้นใยที่เรียกว่า เซลลูโลส (Cellulose) และลิกนิน (Lignin) เป็นเนื้อเมือก ลื่น ซึ่งกระบวนการในการทำกระดาษแต่เดิมนั้นหลังจากการตีให้เป็นเยื่อกระดาษแล้ว มักปล่อยน้ำในเครื่องตีนั้นทิ้งไป แล้วกรองไว้แต่เนื้อเยื่อเท่านั้น นั่นคือการทิ้งลิกนินไป ซึ่งลิกนินนี้มีประโยชน์ในการประสานเส้นใยให้เป็นเนื้อแน่น ถ้ามีน้อยเกินไปอาจใช้แป้งมันผสมน้ำร้อนให้พองเป็นเมือก เพื่อทดแทนลิกนินก็สามารถทำได้ ดังนั้นจึงควรกรองเอาลิกนินไว้ใช้งานให้ได้มากที่สุด ซึ่งในงานวิจัยนี้ไม่ทิ้งน้ำหากไม่จำเป็น จึงสามารถเก็บรักษาลิกนินได้

สราวุธ พืชระฆมพู (2545) [11] ได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเส้นใยจากต้นกล้วยน้ำว้ามาผลิตเยื่อกระดาษ โดยทำการศึกษาในแต่ละส่วนของต้นกล้วยน้ำว้าที่ทำการแยกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ แกนกลาง กาบใน และกาบนอก ทั้งแบบสดและแบบแห้ง จากนั้นนำมาแปรสภาพเป็นเยื่อด้วยกระบวนการผลิตแบบเปียกระบวนเปิด โดยกำหนดปริมาณสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ เป็น 3 อัตราส่วน คือ ร้อยละ 10 12 และ 14 ของน้ำหนักวัตถุดิบอบแห้ง จากนั้นนำไปขึ้นรูปเป็นแผ่นกระดาษ แล้วนำไปทดสอบสมบัติทางกายภาพ พบว่า ส่วนที่เป็นกาบนอกแห้งมีศักยภาพเหมาะสมในการใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตกระดาษ เนื่องจากเส้นใยมีโครงสร้างสมบูรณ์ ส่วนที่เป็นแกนกลางทั้งสดและแห้งไม่สามารถขึ้นแผ่นกระดาษได้ ส่วนด้านกระบวนการผลิตเยื่อต้นกล้วยน้ำว้า พบว่าสภาวะที่เหมาะสมคือ การใช้ปริมาณ โซเดียมไฮดรอกไซด์ ร้อยละ 10 ของน้ำหนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุดิบอบแห้ง และจากการนำมาผลิตเป็นหัตถกรรมในครัวเรือน พบว่า สามารถนำมาทำเป็นแผ่น มีลวดลาย และย้อมสีได้ มีความเหมาะสมในงานประดิษฐ์ งานหัตถศิลป์ และงานผลิตภัณฑ์หีบห่อ

T. Sudhakar (2002) [20] แห่งมหาวิทยาลัยแอนดรา (Andhra) ได้ทำการผลิตกระดาษจาก กาบกล้วย โดยนำกาบกล้วยมาตัดให้มีขนาด 3 นิ้ว และใช้ปูนขาว (lime) ในการดึ่งลิกนินออก นำไปต้มที่อุณหภูมิ 100 °C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง แล้วจึงนำเยื่อที่ได้มาล้างจนหมดค้าง จากนั้นทำการ ขึ้นรูปเป็นแผ่นกระดาษโดยใช้ตะแกรงที่ทำด้วยผ้าที่มีแผ่นตะกั่วประกบรองเพื่อป้องกันการกระจาย ตัวของเยื่อบนผ้าและใช้ฟองน้ำในการดูดซับน้ำออก แล้วจึงนำไปตากแดด นอกจากนี้อาจใช้ ลูกกลิ้งร้อนขึ้นกลิ้งผ่านเพื่อให้กระดาษที่ได้มีความเรียบยิ่งขึ้น ส่วนการย้อมสีนั้นอาจใช้สี ธรรมชาติเพื่อความสวยงาม โดยกระดาษที่ได้สามารถนำไปทำเป็นถุงกระดาษ การ์ดอวยพร กล่อง เก็บเครื่องประดับ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 สารเคมี

1. ลำต้นกล้วยน้ำว้าที่ตัดเครือแล้ว
2. โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) เกรดการค้า
3. แคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) เกรดการค้า
4. ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ (H_2O_2) เกรดวิเคราะห์
5. โพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลต (KHP)
6. ฟีนอล์ฟทาลีน
7. น้ำมันพืชราอุงัน
8. กระดาษเก่าจากบริษัท พิมพ์ดีบรจักษ์ จำกัด

3.2 อุปกรณ์

1. ขวดวัดปริมาตรขนาด 1000 ml
2. บีกเกอร์ขนาด 100 150 250 และ 1000 ml
3. ปิเปตขนาด 10 ml
4. บิวเรตขนาด 50 ml
5. ขวดรูปชมพู
6. กะละมังพลาสติก
7. ตะกร้าพลาสติก
8. ตะแกรงขึ้นรูปกระดาษ
9. กระป๋องพลาสติกพอลิพรอปิลีน (PP) พร้อมฝาปิดขนาด 1000 ml
10. แท่งแก้วคน
11. ลูกยางแดง
12. หลอดหยด
13. กรวยกรอง
14. ผ้าขาวบาง
15. ถุงมือยาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. มีด
17. เขียง
18. นาฬิกาจับเวลา
19. ขวดน้ำกลั่น
20. ซ้อนตักสาร
21. เครื่องปั่น
22. ผ้าขนหนู
23. กระดาษยูนิเวอร์แซลอินดิเคเตอร์
24. กระจกนาฬิกา
25. เคชเคเตอร์
26. หม้อนึ่งอัตโนมัติ
27. ตัวหนีบขนาดใหญ่

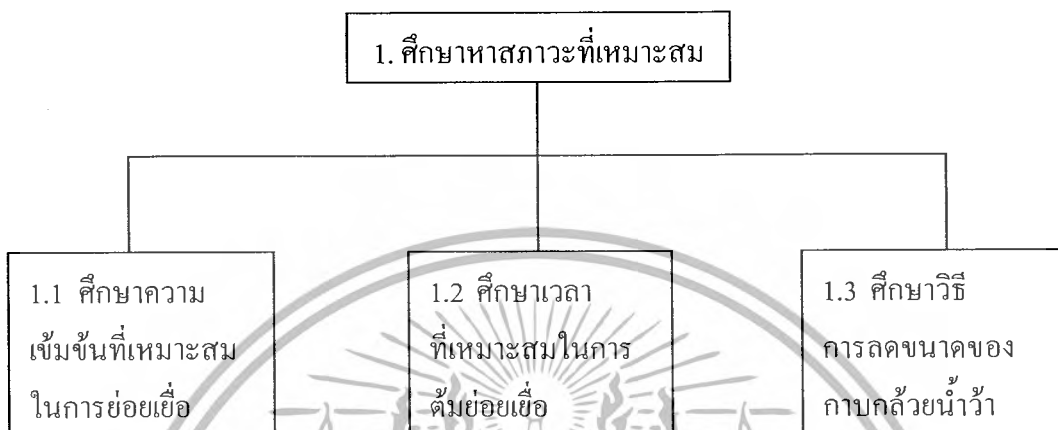
3.3 เครื่องทดสอบ

1. เครื่องทดสอบสมบัติเชิงกล (Universal testing machine) รุ่น LS 5K บริษัท Lloyd Instruments
2. กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกวาด (Scanning electron microscope, SEM) รุ่น LEO 1450 VP บริษัท LEO จำกัด
3. ไมโครมิเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 วิธีดำเนินงานวิจัย

3.4.1 ศึกษาหาสภาวะที่เหมาะสม

3.4.1.1 ศึกษาความเข้มข้นที่เหมาะสมในการย่อยเชื้อ

โดยทำการศึกษาความเข้มข้นของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) กับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) ที่ความเข้มข้นร้อยละ 6 9 และ 12 น้ำหนักต่อปริมาตร (ความสามารถในการละลายน้ำของแคลเซียมไฮดรอกไซด์เท่ากับ 0.18 g/100 ml)

3.4.1.2 ศึกษาเวลาที่เหมาะสมในการต้มย่อยเชื้อ

โดยทำการศึกษาเวลาที่ใช้ในการต้มย่อยของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) กับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) ที่เวลา 1 2 และ 3 ชั่วโมง

3.4.1.3 ศึกษาวิธีการลดขนาดของกากกล้วยน้ำว้า

โดยทำการเปรียบเทียบวิธีการหั่นกากกล้วยระหว่างการหั่นขนาด 1 เซนติเมตร (แบบหั่น 1 เซนติเมตร) กับการหั่นขนาด 1 เซนติเมตรแล้วนำไปปั่นให้ละเอียด (แบบปั่นละเอียด)

3.4.2 เลือกสภาวะที่เหมาะสม

โดยเลือกสภาวะในข้อ 3.4.1.1 3.4.1.2 และ 3.4.1.3 ที่ให้แผ่นกระดาษมีสมบัติดีโดยใช้ความแข็งแรงตั้งเป็นเกณฑ์ จากนั้นนำมาขึ้นรูปแผ่นกระดาษตามขั้นตอนในข้อ 3.4.5

3.4.3 ศึกษาสมบัติของกระดาษผสม

กระดาษผสมเป็นกระดาษที่ได้จากการผสมเชื้อระหว่างเชื้อกากกล้วยน้ำว้ากับเชื้อกระดาษเก่าที่อัตราส่วนดังนี้ เชื้อกากกล้วยน้ำว้า : เชื้อกระดาษเก่า เท่ากับ 70 : 30 และ

30 : 70 จากนั้นนำมาขึ้นรูปแผ่นกระดาษตามขั้นตอนในข้อ 3.4.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และสงวนสิทธิ์ในเนื้อหา หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยเป็นอย่างสูง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.4 ศึกษาสมบัติของกระดาษกล้วย 100 % กระดาษผสมและกระดาษกราฟที่มาตรฐาน

3.4.5 ขั้นตอนการเตรียมแผ่นกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.6 ขั้นตอนการเตรียมแผ่นกระดาษผสม

ส่วนการเตรียมกระดาษเก่า 100% ทำเช่นเดียวกับวิธีข้างต้น แต่ไม่มีการใส่เยื่อจากถ้วยน้ำว่าลงไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.7 การทดสอบสมบัติ

3.4.7.1 สมบัติเชิงกล [12]

สมบัติที่ศึกษาได้แก่ ความแข็งแรงดึง (Tensile strength) เปอร์เซ็นต์การยืด ณ จุดขาด (% Elongation at break) โดยใช้เครื่องทดสอบสมบัติเชิงกลและโปรแกรม WINDAP ในการคำนวณตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การทดสอบกระดาศและกระดาศแข็ง เล่ม 3 วิธีหาสมบัติที่เกี่ยวข้องกับแรงดึงด้วยเครื่องทดสอบที่มีอัตราการเพิ่มแรงดึงคงที่ (มอก. 1353 เล่ม 3-2540) โดยใช้ชิ้นงานตัวอย่างจำนวน 10 ชิ้น และสถานะที่ใช้ในการทดสอบคือ

Load speed	5	kN
Cell class	0.5	
Guage length	18	mm.
Grammage	1.0	g/m ²
Test speed	ขึ้นกับแรงดึงที่ทำให้ชิ้นงานทดสอบขาดในช่วงเวลา 20 ± 5 วินาที	

3.4.7.2 สมบัติการซึมน้ำและน้ำมัน

ทดสอบตามมอก. 214-2520 ข้อ 8.4

ใช้ชิ้นงานตัวอย่างจำนวน 5 ชิ้น โดยเลือกชิ้นงานที่มีความหนาใกล้เคียงกันซึ่งมีค่าต่างกันไม่เกิน 0.1 มิลลิเมตร ค่านำมาใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยของความหนากระดาศ (มิลลิเมตร) เวลาที่ใช้ในการซึมผ่าน (นาที) และพื้นที่ที่ใช้ในการซึมผ่าน (ตารางเซนติเมตร) วิธีทดสอบดังนี้

1. วัดความหนาของกระดาศที่ต้องการทดสอบในหน่วยมิลลิเมตร
2. ใช้หลอดหยด หยคน้ำหรือน้ำมัน 1 หยดลงบนกระดาศที่ต้องการทดสอบ
3. จับเวลาตั้งแต่เริ่มหยดจนกระทั่งซึมผ่านหมดในหน่วยนาที แล้วบันทึกผล
4. วัดความยาวของเส้นผ่านศูนย์กลางของวงกลมที่ได้จากการซึมผ่านในหน่วยเซนติเมตร
5. คำนวณหาพื้นที่ในการซึมน้ำหรือน้ำมัน

3.4.7.3 สัณฐานวิทยา

เพื่อศึกษาลักษณะการจัดเรียงตัวของเส้นใย ความมีรูพรุนของแผ่นกระดาศ โดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกวาด (Scanning electron microscope, SEM)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

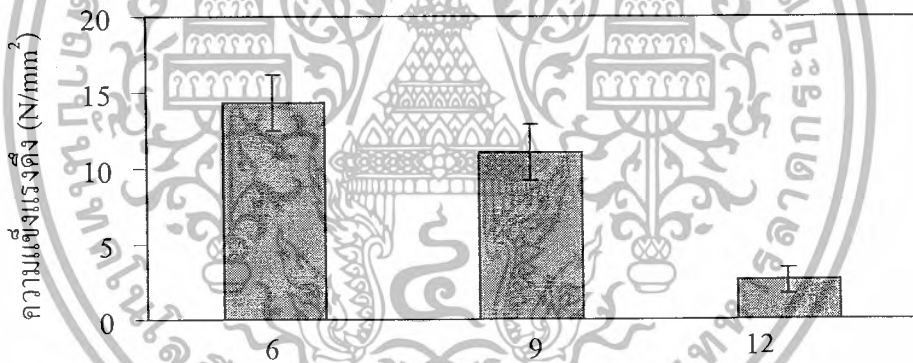
ผลการทดลองและอภิปรายผล

4.1 ผลการศึกษาความเข้มข้นที่เหมาะสมในการย่อยเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้า

หั่นกากกล้วยสดให้เป็นชิ้นขนาด 1 เซนติเมตร ใส่ในขวดพลาสติกพอลิพรอพิลีน แล้วเติมสารละลายเบสที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ที่ความเข้มข้นร้อยละ 6 9 และ 12 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร คัมที่อุณหภูมิ 105°C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง นำเยื่อที่ได้มาขึ้นรูปแผ่นกระดาษ แล้วทดสอบสมบัติเชิงกล การช้มน้ำและน้ำมัน สันฐานวิทยา แสดงผลดังรูปที่ 4.1 ถึง 4.8 และตารางที่ 4.1 ถึง 4.4

1. สมบัติเชิงกล

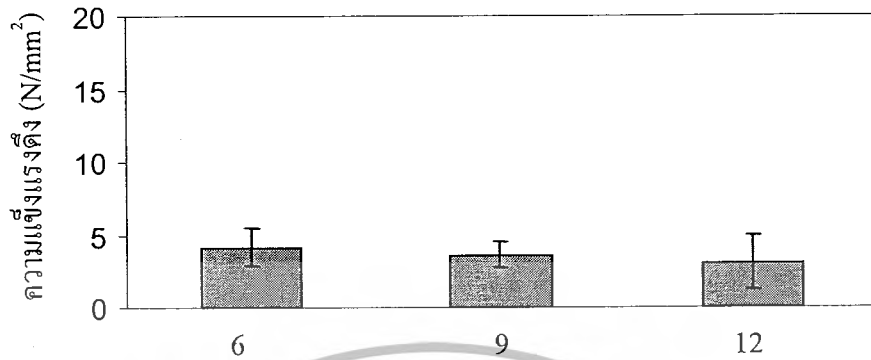
- ความแข็งแรงดึง

ร้อยละโดยน้ำหนักต่อปริมาตรของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์

รูปที่ 4.1 แสดงความแข็งแรงดึงของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้า โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

จากรูปที่ 4.1 พบว่าค่าความแข็งแรงดึงของกระดาษจากกากกล้วยมีค่าลดลงเมื่อความเข้มข้นของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เพิ่มขึ้นเนื่องจากกากกล้วยมีเซลลูโลสและเฮมิเซลลูโลสเป็นองค์ประกอบหลักที่ทำให้เกิดความแข็งแรงของเส้นใย ผลการทดลองแสดงว่าความเข้มข้นที่เพิ่มขึ้นมีส่วนในการทำลายเซลลูโลสและเฮมิเซลลูโลส โดยทำให้เส้นใยที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่มขาดออก ดังนั้นแต่ละกลุ่มของเส้นใยจึงมีการเกี่ยวพันกันลดลง ความแข็งแรงดึงจึงลดลง

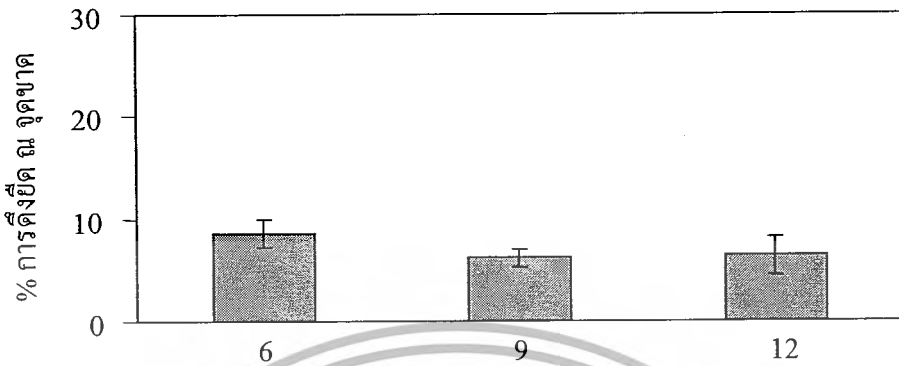

ร้อยละโดยน้ำหนักต่อปริมาตรของแคลเซียมไฮดรอกไซด์

รูปที่ 4.2 แสดงความแข็งแรงดึงของกระดาษจากถั่วเขียวที่ใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

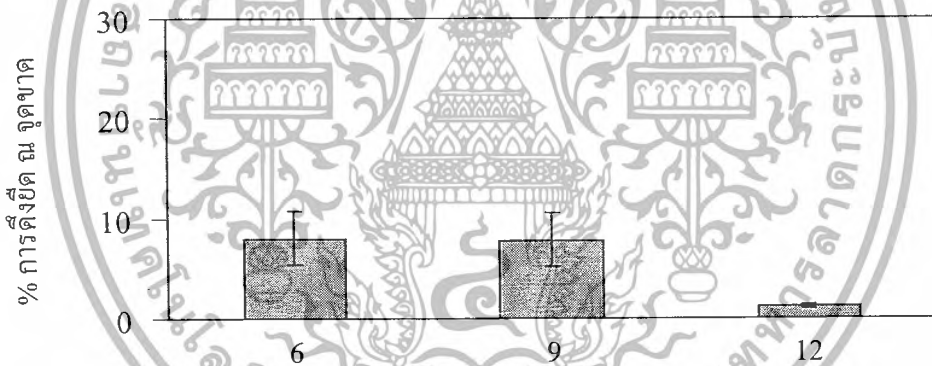
จากรูปที่ 4.2 พบว่าค่าความแข็งแรงดึงของกระดาษจากถั่วเขียวมีค่าใกล้เคียงกัน เนื่องจากแคลเซียมไฮดรอกไซด์มีความสามารถในการละลายน้ำต่ำ (0.18g /100 ml) ดังนั้นการเพิ่มความเข้มข้นของสารละลายจึงไม่ส่งผลต่อกระดาษมากนัก

- เปอร์เซ็นต์การดึงยึด ณ จุดขาด

ร้อยละ โดยน้ำหนักต่อปริมาตรของโซเดียมไฮดรอกไซด์

รูปที่ 4.3 แสดงเปอร์เซ็นต์การดึงยึด ณ จุดขาดของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

ร้อยละ โดยน้ำหนักต่อปริมาตรของแคลเซียมไฮดรอกไซด์

รูปที่ 4.4 แสดงเปอร์เซ็นต์การดึงยึด ณ จุดขาดของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

จากรูปที่ 4.3 และ 4.4 พบว่าเปอร์เซ็นต์การดึงยึด ณ จุดขาดมีค่าใกล้เคียงกันเมื่อความเข้มข้นของสารละลายเบสเพิ่มขึ้น เนื่องจากโดยทั่วไปโครงสร้างของโซโมเลกุลเซลลูโลสเป็นแบบเชิงเส้นจัดเรียงสายโซ่เป็นระเบียบมีแรงดึงดูดระหว่างหมู่ไฮดรอกซิลที่เรียงชิดกันได้ดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความสามารถในการยึดตัวต่ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การซึมน้ำและน้ำมัน

ตารางที่ 4.1 แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลาย

โซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

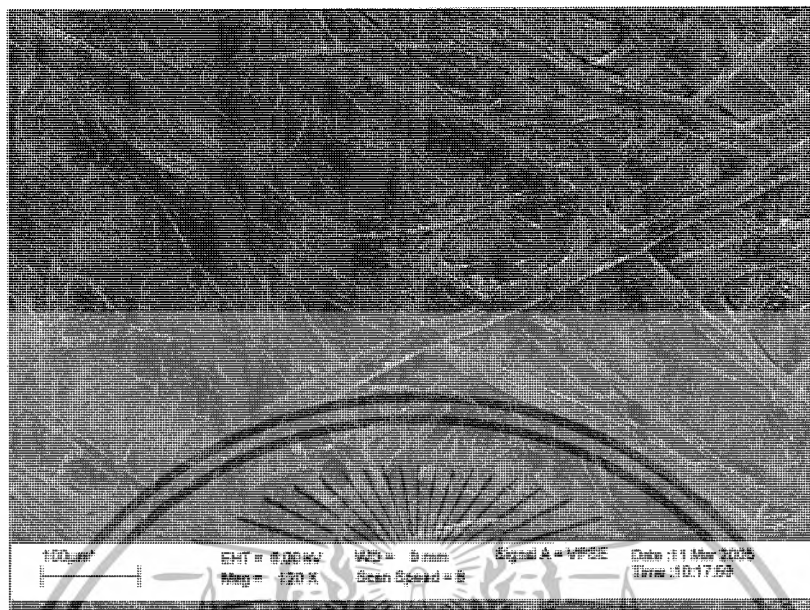
ความเข้มข้นของ สารละลาย NaOH (%w/v)	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
6	0.198	00:08:81 ± 1.40	3.64
9	0.203	00:03:63 ± 0.36	3.08
12	0.200	00:02:30 ± 0.34	2.46

ตารางที่ 4.2 แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษจากกานกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลาย

โซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

ความเข้มข้นของ สารละลาย NaOH (%w/v)	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (นาที/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
6	0.199	มากกว่า 09:56:52	-
9	0.207	09:56:52 ± 2.38	6.96
12	0.205	02:18:85 ± 0.79	4.67

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการซึมน้ำและน้ำมันของกระดาษมีหลายประการ ได้แก่ ความหนาของกระดาษ ปริมาณช่องว่างหรือรูพรุนในเนื้อกระดาษ จากตารางที่ 4.1 และ 4.2 พบว่ากระดาษใช้เวลาในการซึมน้ำและน้ำมันน้อยลงเมื่อความเข้มข้นของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เพิ่มขึ้น ซึ่งเมื่อพิจารณาจากหลักฐานวิทยาดังแสดงในรูปที่ 4.5 และ 4.6 พบว่ากระดาษที่เตรียมจากสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 12 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ลักษณะมัดเส้นใยถูกทำลายมากกว่าที่ความเข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ดังนั้นจึงทำให้ใช้เวลาในการซึมน้ำและน้ำมันน้อย

รูปที่ 4.5 สัณฐานวิทยาของกระดาศจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ที่กำลังขยาย 120 เท่า

รูปที่ 4.6 สัณฐานวิทยาของกระดาศจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ เข้มข้นร้อยละ 12 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ที่กำลังขยาย 120 เท่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

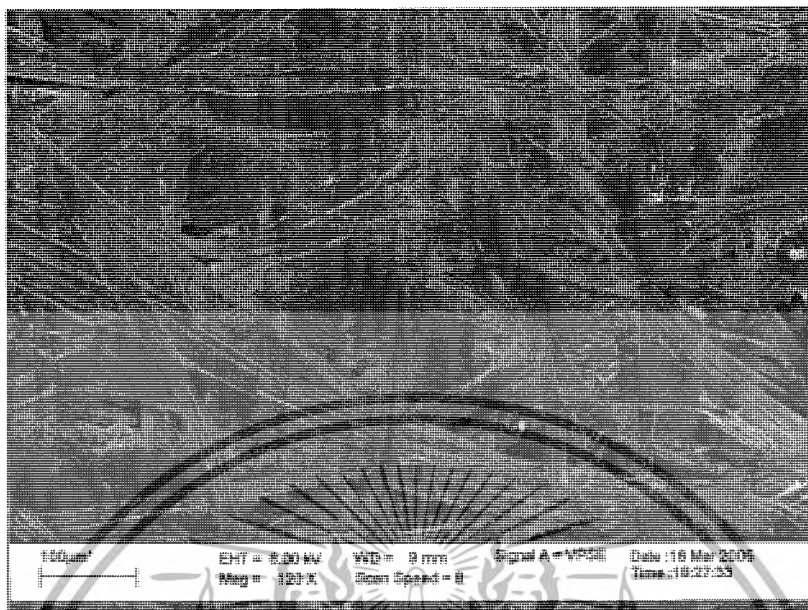
ตารางที่ 4.3 แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลาย
แคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

ความเข้มข้นของสารละลาย Ca(OH)_2 (%w/v)	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm^2 /น้ำ 1 หยด)
6	0.362	00:02:03 $\pm$ 0.18	2.20
9	0.346	00:02:24 $\pm$ 0.59	2.02
12	0.353	00:02:02 $\pm$ 0.39	2.41

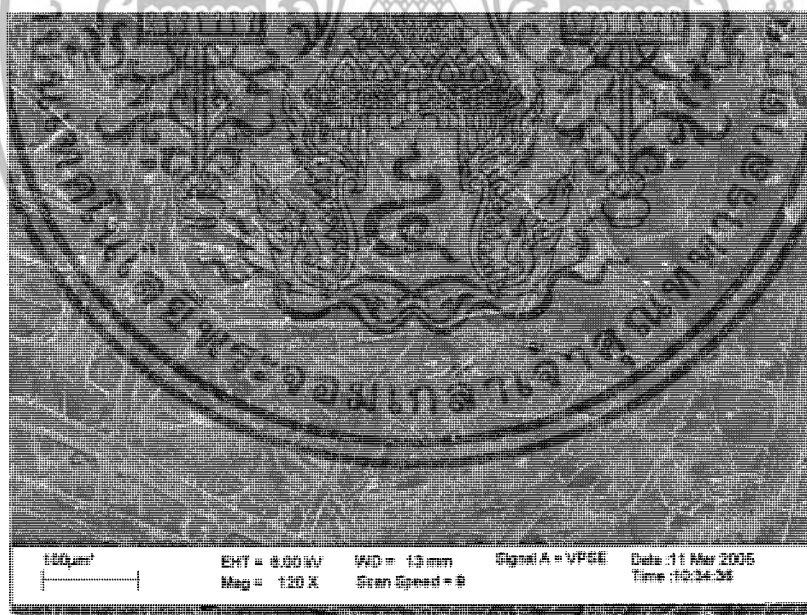
ตารางที่ 4.4 แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลาย
แคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

ความเข้มข้นของ สารละลาย Ca(OH)_2 (%w/v)	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (นาที/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (cm^2 /น้ำมัน 1 หยด)
6	0.362	00:09:65 $\pm$ 1.21	2.06
9	0.346	00:41:12 $\pm$ 4.43	2.93
12	0.353	00:16:70 $\pm$ 3.34	2.29

จากตารางที่ 4.3 และ 4.4 พบว่าความสามารถในการซึมน้ำและน้ำมันมีค่าไม่แตกต่างกันมากนักเมื่อความเข้มข้นของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์เพิ่มขึ้น เนื่องจากแคลเซียมไฮดรอกไซด์มีความสามารถในการละลายน้ำต่ำ (0.18 g/100 ml) ดังนั้นการเพิ่มความเข้มข้นก็ไม่ได้ส่งผลให้มีการทำลายเส้นใยเพิ่มขึ้น นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากหลักฐานวิทยาคังแสดงในรูปที่ 4.7 และ 4.8 พบว่าที่ความเข้มข้นของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ร้อยละ 6 และ 12 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ลักษณะของมัดเส้นใยมีความคล้ายคลึงกัน

รูปที่ 4.7 สัณฐานวิทยาของกระดาดจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ที่กำลังขยาย 120 เท่า

รูปที่ 4.8 สัณฐานวิทยาของแผ่นกระดาดจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 12 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ที่กำลังขยาย 120

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลการศึกษาเวลาที่เหมาะสมในการต้มย่อยเยื่อ

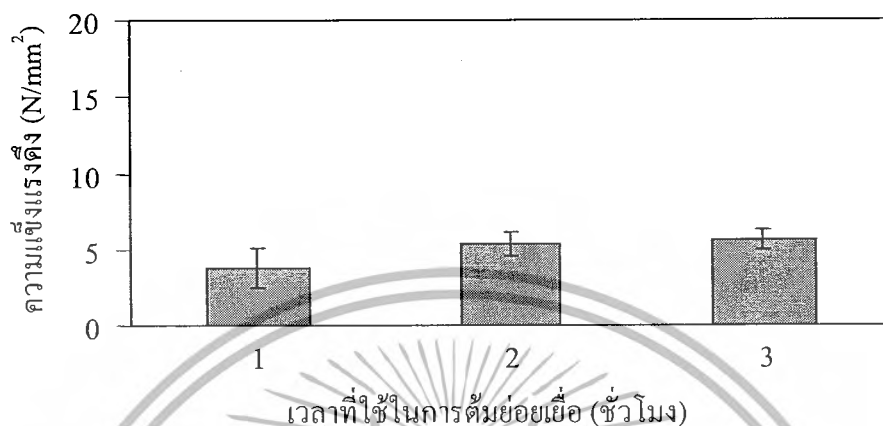
จากการศึกษาความเข้มข้นที่เหมาะสมในข้อ 4.1 พบว่าความเข้มข้นของสารละลายเบสที่ร้อยละ 6. โดยน้ำหนักต่อปริมาตร มีความเหมาะสมที่สุดในการผลิตกระดาษ ดังนั้นจึงนำไปสู่ศึกษาเวลาที่ เหมาะสมในการต้มย่อยเยื่อ โดยศึกษาเวลาที่ 1 2 และ 3 ชั่วโมง ผลแสดงดังรูปที่ 4.9 ถึง 4.16 และ ตารางที่ 4.5 ถึง 4.8

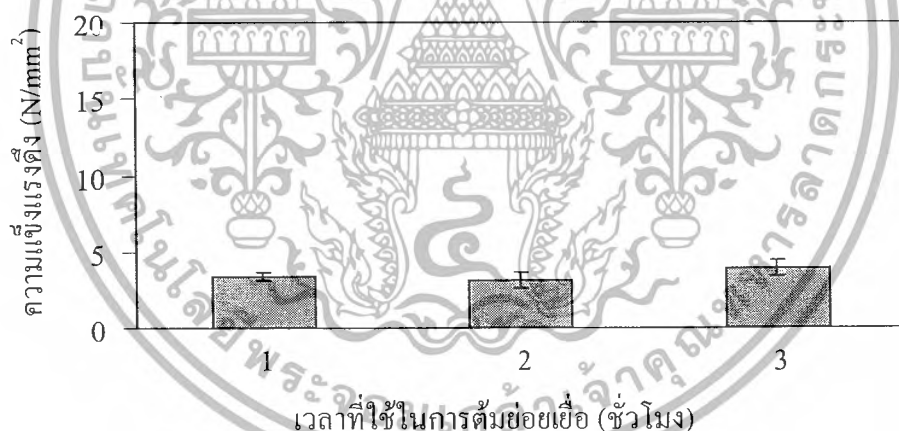
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สมบัติเชิงกล

- ความแข็งแรงดึง

รูปที่ 4.9 แสดงความแข็งแรงดึงของกระดาศจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย้อยเยื่อต่างๆ

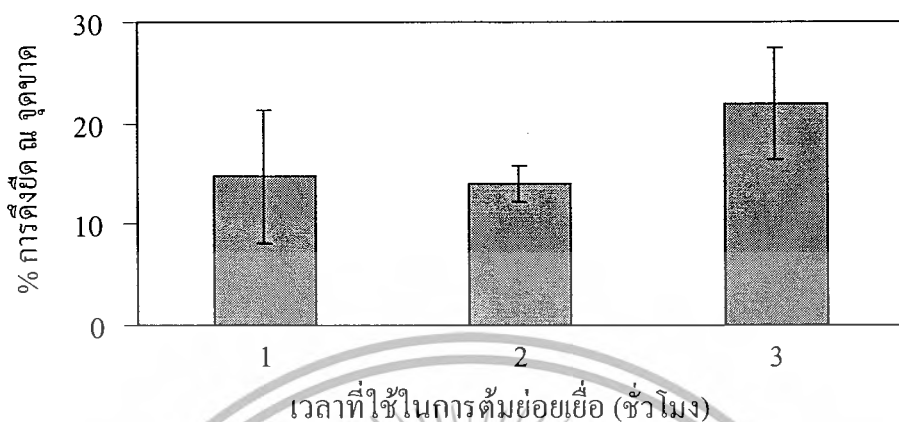

รูปที่ 4.10 แสดงความแข็งแรงดึงของกระดาศจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย้อยเยื่อต่างๆ

จากรูปที่ 4.9 และ 4.10 พบว่าค่าความแข็งแรงดึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเวลาที่ใช้ในการต้มย้อยเยื่อมากขึ้น แต่ในกรณีของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ให้ค่าสูงกว่า เมื่อพิจารณาต้นทุนวิชาในรูปที่ 4.13 และ 4.14 พบว่า เมื่อเวลานานขึ้นสารละลายเบสทำลายกลุ่มของเส้นใยได้มากขึ้น เนื้อกระดาศมีการกระจายตัวดี ไม่ค่อยมีกลุ่มของเส้นใย ทำให้มีช่องว่างในเนื้อกระดาศน้อย เกิดการเกี่ยวพันกันของเส้นใยดีกว่า ส่งผลให้กระดาศนั้นมีความแข็งแรงดึงเพิ่มขึ้น

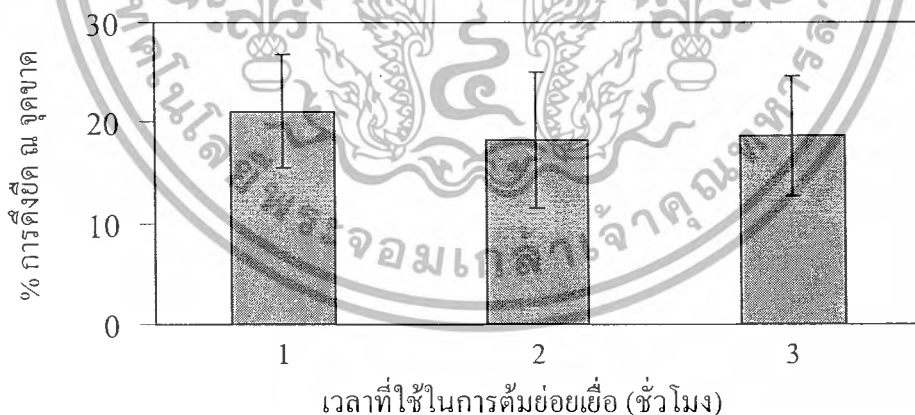
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาด

รูปที่ 4.11 แสดงเปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาดของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างๆ

จากรูปที่ 4.11 พบว่าค่าเปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาดมีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาที่ใช้ในการต้มย่อยเยื่อเพิ่มขึ้น เนื่องจากเมื่อใช้เวลาในการต้มย่อยเยื่อมากขึ้นทำให้สารละลายเบสทำลายความเป็นผลึกของกลุ่มเส้นใยได้มากขึ้น จึงส่งผลให้กระดาษมีเปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาดที่มากขึ้น

รูปที่ 4.12 แสดงเปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาดของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างๆ

จากรูปที่ 4.12 พบว่าค่าเปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาดมีแนวโน้มไม่แตกต่างกันมากนัก เนื่องจากโดยทั่วไปโครงสร้างของโซโมเลกุลเซลลูโลสเป็นแบบเชิงเส้นจัดเรียงสายโซ่เป็นระเบียบมีแรงดึงดูดระหว่างหมู่ไฮดรอกซิลที่เรียงชิดกันได้ดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความสามารถใน

การยึดตัวค่าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การซึมน้ำและน้ำมัน

ตารางที่ 4.5 แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษจากกาบกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลาย

โซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน

เวลาในการต้มย่อยเยื่อ (ชั่วโมง)	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
1	0.266	00:01:84 ± 0.25	2.93
2	0.255	00:02:83 ± 0.38	2.81
3	0.264	00:01:96 ± 0.48	2.35

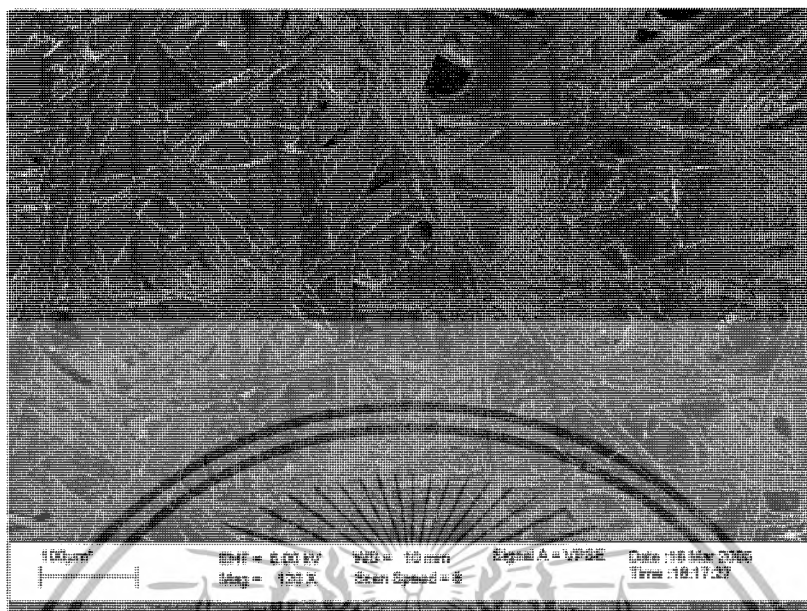
จากตารางที่ 4.5 พบว่าเวลาในการซึมน้ำไม่แตกต่างกันมากนัก อาจเนื่องจากน้ำมีความหนืดต่ำกว่าน้ำมัน ดังนั้นจึงเห็นผลไม่ชัดเจน

ตารางที่ 4.6 แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษจากกาบกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลาย

โซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน

เวลาในการต้มย่อยเยื่อ (ชั่วโมง)	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (นาที/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
1	0.272	00:26:22 ± 3.26	2.01
2	0.239	01:33:80 ± 0.36	3.83
3	0.284	02:26:53 ± 0.17	4.30

จากตารางที่ 4.6 พบว่าเวลาในการซึมน้ำมันเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาในการต้มย่อยเยื่อเพิ่มขึ้น เวลาที่ใช้มากขึ้นส่งผลให้เส้นใยกลุ่มเกิดแตกเป็นขุย ไม่ค่อยมีกลุ่มของเส้นใย ทำให้ช่องว่างในเนื้อกระดาษน้อย ดังภาพสัณฐานวิทยาในรูปที่ 4.13 และ 4.14 ดังนั้นกระดาษจึงใช้เวลาในการซึมน้ำมันมาก

รูปที่ 4.13 สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ เวลาต้มย่อยเชื้อ 1 ชั่วโมง ที่กำลังขยาย 120 เท่า

รูปที่ 4.14 สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ เวลาต้มย่อยเชื้อ 3 ชั่วโมง ที่กำลังขยาย 120 เท่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

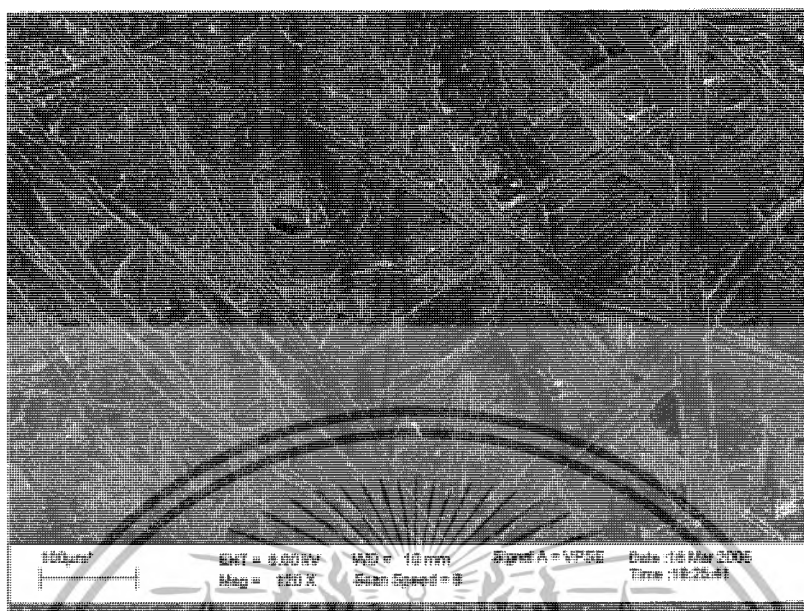
ตารางที่ 4.7 แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษจากกากบดด้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลาย
แคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน

เวลาในการต้มย่อยเยื่อ (ชั่วโมง)	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
1	0.320	00:04:08 ± 0.71	2.64
2	0.300	00:03:17 ± 0.26	2.66
3	0.320	00:02:43 ± 0.51	3.06

ตารางที่ 4.8 แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษจากกากบดด้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลาย
แคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน

เวลาในการต้มย่อยเยื่อ (ชั่วโมง)	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (นาที/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
1	0.343	00:35:80 ± 3.85	2.97
2	0.339	00:31:60 ± 6.24	2.62
3	0.340	00:19:77 ± 2.85	2.14

จากตารางที่ 4.7 และ 4.8 พบว่าเวลาในการซึมน้ำและน้ำมันมีค่าลดลงเล็กน้อยเมื่อเวลาที่ใช้ในการต้มย่อยเยื่อเพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากเวลาที่ใช้ต้มย่อยเยื่อมากขึ้นนั้นช่วยทำให้เม็ดของแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ไม่ละลายน้ำแทรกตัวอยู่ในเส้นใยได้มากขึ้น เกิดรูพรุนในกระดาษมากขึ้น จึงทำให้ซึมน้ำและน้ำมันได้เร็ว พิจารณาได้จากฐานวิทยาดังแสดงในรูปที่ 4.15 และ 4.16 จากรูปที่ 4.16 พบว่ามีปริมาณของจุดสีขาวขนาดเล็กมากกว่าในรูปที่ 4.15 ซึ่งจุดสีขาวขนาดเล็กนั้น อาจเป็นเม็ดของแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ไม่ละลายน้ำ

รูปที่ 4.15 สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ เวลาต้มย่อยเชื้อ 1 ชั่วโมง ที่กำลังขยาย 120 เท่า

รูปที่ 4.16 สัณฐานวิทยาของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ เวลาต้มย่อยเชื้อ 3 ชั่วโมง ที่กำลังขยาย 120 เท่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ผลการศึกษาวิธีการลดขนาดของกากกล้วยน้ำว้า

จากผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า สภาวะที่เหมาะสมในการผลิตกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าคือ ความเข้มข้นของสารละลายเบสร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ใช้เวลาในการต้มย่อยเยื่อ 3 ชั่วโมง ซึ่งนำไปสู่การศึกษาวิธีการลดขนาดของกากกล้วยโดยแบ่งเป็น การหั่นกากกล้วยขนาด 1 เซนติเมตร กับการปั่นกากกล้วยให้ละเอียด ผลแสดงดังรูปที่ 4.17 ถึง 4.20 และตารางที่ 4.9 ถึง 4.10

1. สมบัติเชิงกล

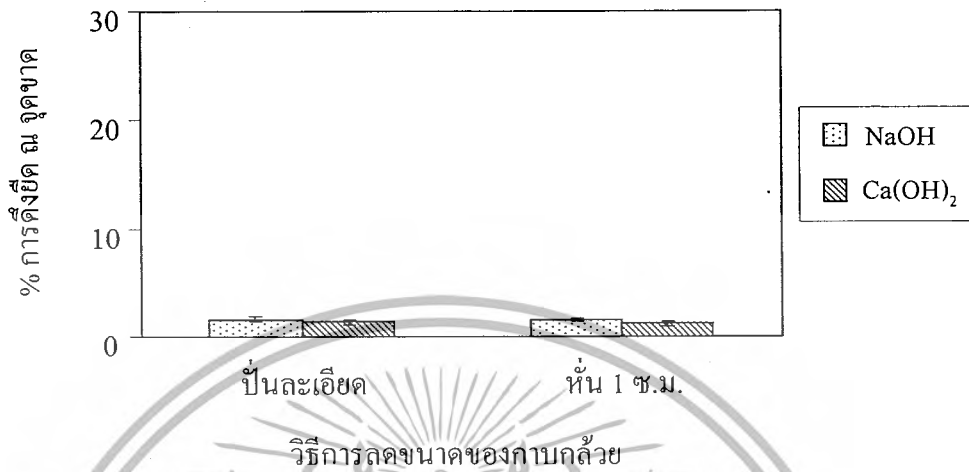
- ความแข็งแรงดึง

รูปที่ 4.17 แสดงความแข็งแรงดึงของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้า โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์โดยวิธีการลดขนาดกากกล้วยต่างกัน

จากรูปที่ 4.17 พบว่าค่าความแข็งแรงดึงของกระดาษที่มีการลดขนาดกากกล้วยแบบปั่นละเอียดโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ในการย่อยเยื่อมีค่ามากกว่าการลดขนาดกากกล้วยแบบหั่น 1 เซนติเมตร เนื่องจากการลดขนาดกากกล้วยโดยวิธีการปั่นละเอียดทำให้ไม่ค่อยมีกลุ่มของเส้นใย การกระจายของเส้นใยดี ไม่ค่อยมีช่องว่างในเนื้อกระดาษ พิจารณาได้จากรูปที่ 4.19 และ 4.20 เมื่อมีแรงดึงทำกับกระดาษก็ทำให้กระดาษสามารถกระจายแรงได้ดีส่งผลให้กระดาษมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น

- เปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาด

รูปที่ 4.18 แสดงเปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาดของกระดากจากกาบกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์โดยวิธีการลดขนาดกาบกล้วยต่างกัน

จากรูปที่ 4.18 พบว่าค่าเปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาดมีค่าใกล้เคียงกัน เนื่องจากโดยทั่วไปโครงสร้างของไซโมเลกุลเซลลูโลสเป็นแบบเชิงเส้นจัดเรียงสายโซ่เป็นระเบียบมีแรงดึงดูดระหว่างหมู่ไฮดรอกซิลที่เรียงชิดกันได้ดี ด้วยเหตุนี้จึงมีความสามารถในการยึดตัวต่ำ

เมื่อเปรียบเทียบกระดากที่เตรียมจากสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์กับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ พบว่า สมบัติเชิงกลของกระดากที่เตรียมได้จากสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ต่ำกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องจากอนุภาคของแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ไม่ละลายน้ำแทรกตัวอยู่ในเนื้อกระดากทำให้เส้นใยยึดเกาะกันไม่ดี ซึ่งพิจารณาจากสัณฐานวิทยาดังแสดงในรูปที่ 4.5 และ 4.6

2. การซึมน้ำและน้ำมัน

ตารางที่ 4.9 แสดงเวลาการซึมน้ำของกระดาษจากกาบกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และแคลเซียมไฮดรอกไซด์โดยใช้วิธีการลดขนาดของกาบกล้วยน้ำว่าต่างกัน

สารละลายที่ ใช้ย่อยเชื้อ	วิธีการลดขนาด กาบกล้วย	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
6% w/v NaOH	หั่น 1 ซม.	0.264	00:01:96 ± 0.48	2.35
	ป่นละเอียด	0.359	00:40:63 ± 5.45	2.55
6% w/v Ca(OH) ₂	หั่น 1 ซม.	0.320	00:02:43 ± 0.57	3.06
	ป่นละเอียด	0.258	00:53:03 ± 18.32	2.02

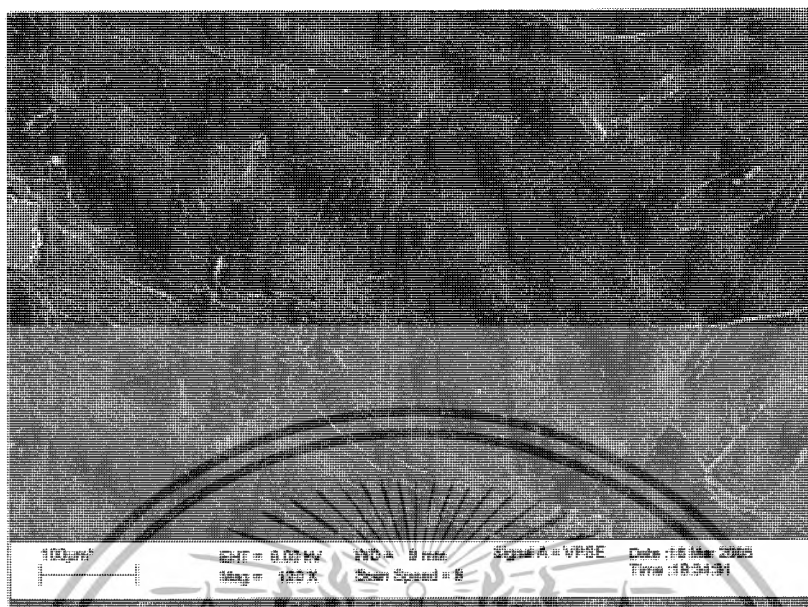
ตารางที่ 4.10 แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษจากกาบกล้วยน้ำว่าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์และแคลเซียมไฮดรอกไซด์โดยใช้วิธีการลดขนาดของกาบกล้วยน้ำว่าต่างกัน

สารละลายที่ ใช้ย่อยเชื้อ	วิธีการลดขนาด กาบกล้วย	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (นาที/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
6% w/v NaOH	หั่น 1 ซม.	0.284	02:26:53 ± 0.18	4.30
	ป่นละเอียด	0.280	เมื่อเวลาผ่านไป 30 นาที ปรากฏว่าซึมน้ำมันไม่หมด	-
6% w/v Ca(OH) ₂	หั่น 1 ซม.	0.340	00:19:77 ± 2.85	2.14
	ป่นละเอียด	0.330	เมื่อเวลาผ่านไป 30 นาที ปรากฏว่าซึมน้ำมันไม่หมด	-

จากตารางที่ 4.9 และ 4.10 พบว่าเวลาในการซึมน้ำและน้ำมันเพิ่มขึ้นเมื่อใช้วิธีการลดขนาดของกาบกล้วยน้ำว่าแบบป่นละเอียด เนื่องจากเส้นใยมีขนาดสั้นกว่า ทำให้เกิดการกระจายตัวของเส้นใยอย่างสม่ำเสมอ เนื้อกระดาษมีช่องว่างน้อยจึงส่งผลให้กระดาษมีความสามารถในการดูดซึมน้ำและน้ำมันลดลง โดยพิจารณาจากสัดส่วนวิทยาดังแสดงในรูปที่ 4.19 และ 4.20

เมื่อเปรียบเทียบกระดาษที่เตรียมจากสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์กับแคลเซียมไฮดรอกไซด์พบว่าเวลาที่ใช้ในการซึมน้ำและน้ำมันมีค่าใกล้เคียงกัน อาจเนื่องจากลักษณะพื้นผิว

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.19 ลักษณะผิวของกระดวยจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์
วิธีลดขนาดกากกล้วยแบบปั่นละเอียด ที่กำลังขยาย 120 เท่า

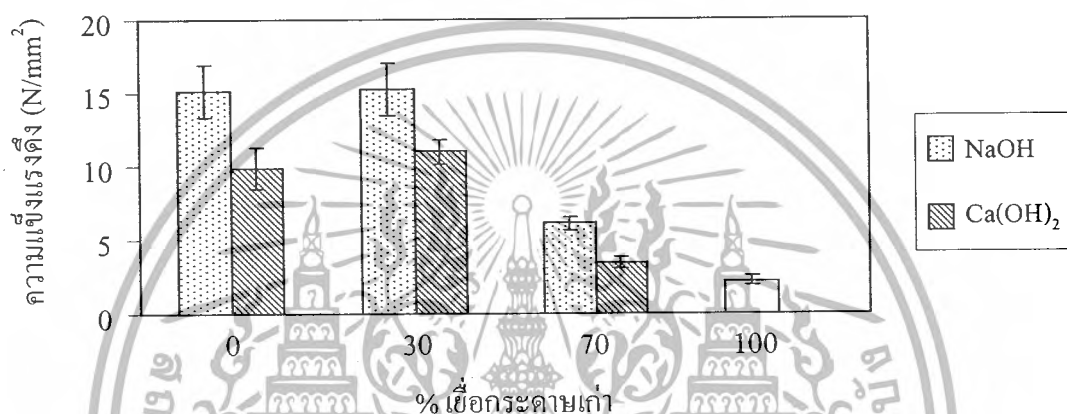
รูปที่ 4.20 ลักษณะผิวของกระดวยจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์
วิธีลดขนาดกากกล้วยแบบปั่นละเอียด ที่กำลังขยาย 120 เท่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

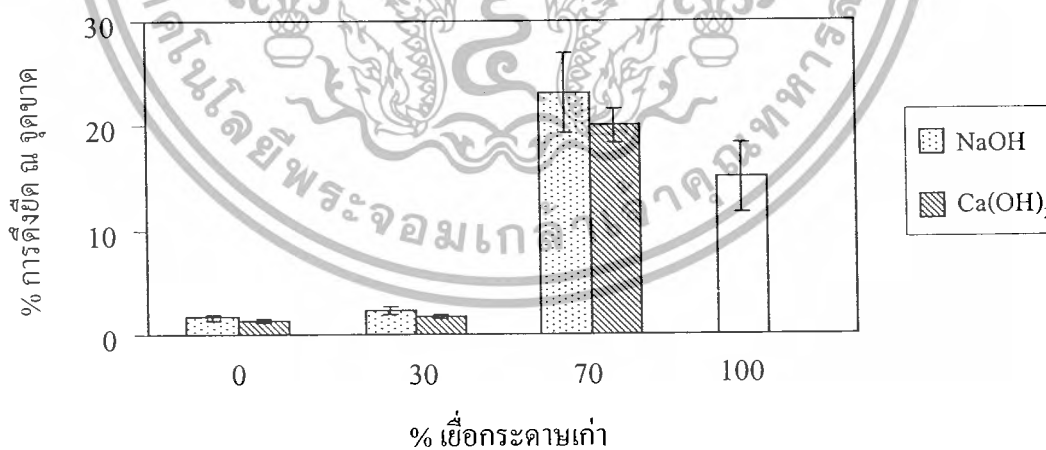
4.4 ผลการศึกษาสมบัติของกระดาษผสม

กระดาษผสมเป็นกระดาษที่ได้จากการผสมระหว่างเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้ากับเยื่อกระดาษเก่า โดยนำเยื่อกระดาษเก่าจากบริษัท พิมพ์ดีบรรจภัณฑ์ จำกัด มาผสมกับเยื่อจากกากกล้วยที่อัตราส่วน ดังนี้ เยื่อจากกากกล้วยน้ำว้า : เยื่อกระดาษเก่า เท่ากับ 70 : 30 และ 30 : 70 ผลแสดงดังรูปที่ 4.21 ถึง 4.23 และตารางที่ 4.11 ถึง 4.14

1. สมบัติเชิงกล

รูปที่ 4.21 แสดงค่าความแข็งแรงดึงของกระดาษผสม

รูปที่ 4.22 แสดงค่าเปอร์เซ็นต์การดึงยืด ณ จุดขาดของกระดาษผสม

จากรูปที่ 4.21 พบว่า กระดาษที่มีปริมาณเยื่อกระดาษเก่าร้อยละ 30 โดยน้ำหนัก ให้ค่าความแข็งแรงดึงมากกว่ากระดาษที่มีเยื่อเก่าร้อยละ 70 โดยน้ำหนัก แสดงว่าค่าความแข็งแรงดึงขึ้นกับความยาวของเส้นใย เนื่องจากเส้นใยจากกากกล้วยมีความยาวของเส้นใยมากกว่าเส้นใยจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระดาษเก่า และเยื่อกระดาษกล้วยที่ใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ในการย่อยเยื่อเมื่อผสมกับเยื่อกระดาษเก่าให้ค่าความแข็งแรงดึงสูงกว่าเยื่อกระดาษกล้วยที่เตรียมได้จากสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์เล็กน้อย และจากรูปที่ 4.22 พบว่ากระดาษที่มีปริมาณเยื่อกระดาษเก่าร้อยละ 70 โดยน้ำหนัก มีค่าเปอร์เซ็นต์การดึงยืด ณ จุดขาดสูงกว่าเนื่องจากกระดาษเก่าที่มีการเคลือบผิวกระดาษด้วยสารเคลือบผิวทำให้เกิดความลื่นแก่ผิวกระดาษ ซึ่งอาจทำหน้าที่คล้ายพลาสติกไซเซออร์ ดังนั้นเมื่อกระดาษผสมที่มีการใส่ปริมาณเยื่อกระดาษเก่ามาก จึงทำให้เปอร์เซ็นต์การดึงยืด ณ จุดขาดสูง

2. การซึมน้ำและน้ำมัน

- กระดาษผสมที่เตรียมจากการใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ในการย่อยเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้า

ตารางที่ 4.11 แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระดาษผสม

ปริมาณเยื่อกระดาษเก่าใน 100 ส่วน	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
30	0.207	00:22:15 ± 3.80	2.99
70	0.245	00:02:12 ± 0.11	2.20

ตารางที่ 4.12 แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระดาษผสม

ปริมาณเยื่อกระดาษเก่าใน 100 ส่วน	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (นาที/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
30	0.202	31:18:72 ± 9.68	6.116
70	0.244	01:30:68 ± 0.18	1.98

จากตารางที่ 4.11 และ 4.12 พบว่ากระดาษผสมที่มีปริมาณเยื่อกระดาษเก่าร้อยละ 70 โดยน้ำหนัก มีความสามารถในการซึมน้ำและน้ำมันได้เร็วเนื่องจากกระดาษเก่าเป็นเส้นใยสั้นมาก และผ่านการดัดกลึงออกหลายครั้ง พิจารณาสถิติฐานวิทยาดังแสดงในรูปที่ 4.23 (ข) และ 4.23 (ค)

- กระจกผสมที่เตรียมจากการใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ในการย่อยเชื้อจากกากกล้วยน้ำว้า

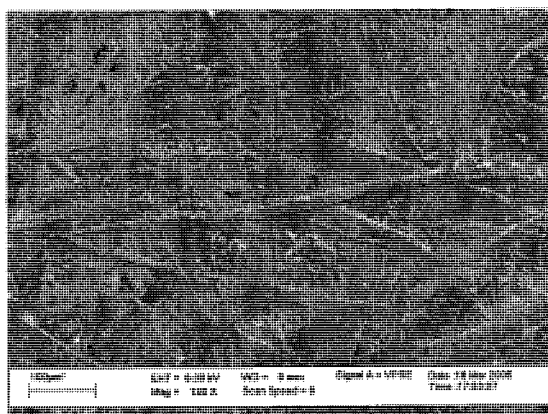
ตารางที่ 4.13 แสดงเวลาในการซึมน้ำของกระจกผสม

ปริมาณเชื้อกระจก เก่าใน 100 ส่วน	ความหนาของ กระจก (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
30	0.254	00:11:36 ± 1.18	2.90
70	0.246	00:02:99 ± 0.27	2.18

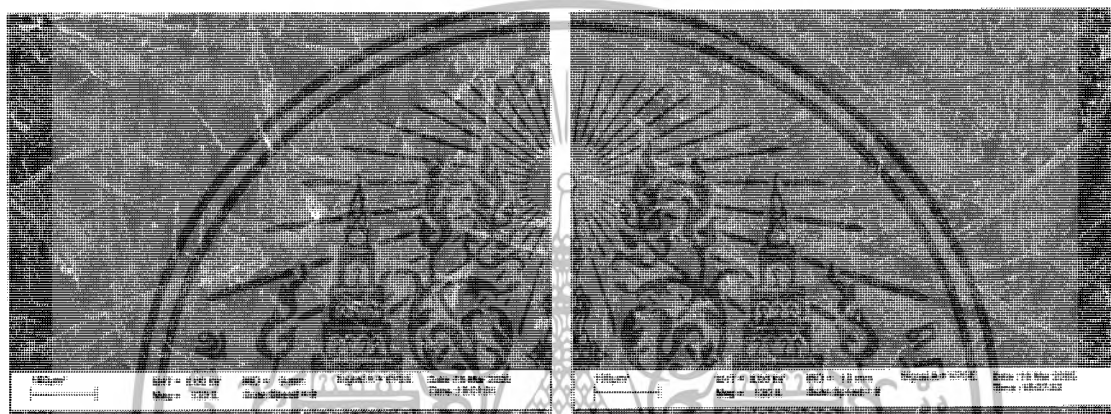
ตารางที่ 4.14 แสดงเวลาในการซึมน้ำมันของกระจกผสม

ปริมาณเชื้อกระจก เก่าใน 100 ส่วน	ความหนาของ กระจก (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (นาที/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
30	0.303	05:31:21 ± 1.56	3.082
70	0.245	00:42:57 ± 6.17	1.66

จากตารางที่ 4.13 และ 4.14 พบว่ากระจกผสมที่มีปริมาณเชื้อกระจกเก่าร้อยละ 70 โดยน้ำหนัก มีความสามารถในการซึมน้ำและน้ำมันได้เร็ว โดยให้เหตุผลเช่นเดียวกับคำอธิบายในตารางที่ 4.11 และ 4.12 พิจารณาสถิติฐานวิทยาตั้งแสดงในรูปที่ 4.23(ง) และ 4.23(จ)

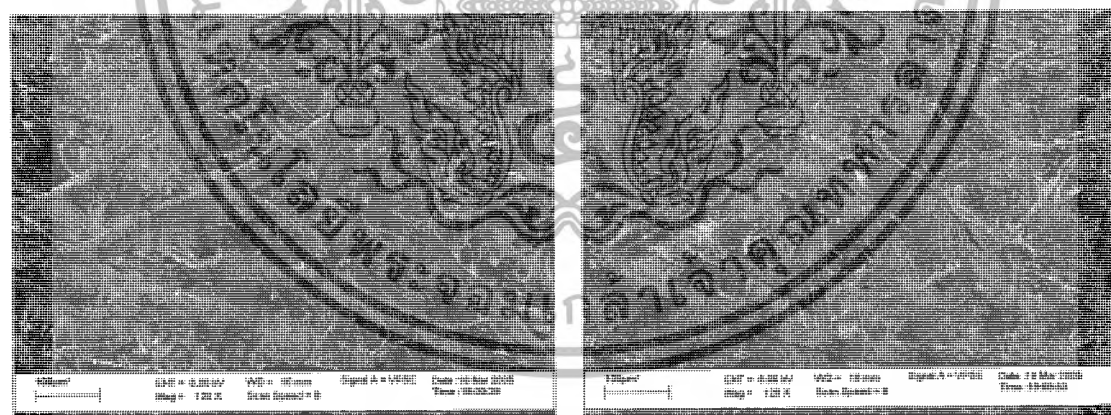

(ก)

(ข)

(ค)

(ง)

(จ)

รูปที่ 4.23 สัณฐานวิทยาของกระดาษผสมในอัตราส่วนต่างๆ

(ก) กระดาษที่มีเยื่อกระดาษเก่า 100%

(ข) กระดาษผสมที่มีเยื่อกระดาษเก่า 30% โดยใช้ NaOH ย่อยเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้า

(ค) กระดาษผสมที่มีเยื่อกระดาษเก่า 70% โดยใช้ NaOH ย่อยเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้า

(ง) กระดาษผสมที่มีเยื่อกระดาษเก่า 30% โดยใช้ $\text{Ca}(\text{OH})_2$ ย่อยเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้า

(จ) กระดาษผสมที่มีเยื่อกระดาษเก่า 70% โดยใช้ $\text{Ca}(\text{OH})_2$ ย่อยเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 ผลการเปรียบเทียบระหว่างกระดาษกล้วยน้ำว้า 100% กระดาษผสมและกระดาษกราฟท์มาตรฐาน

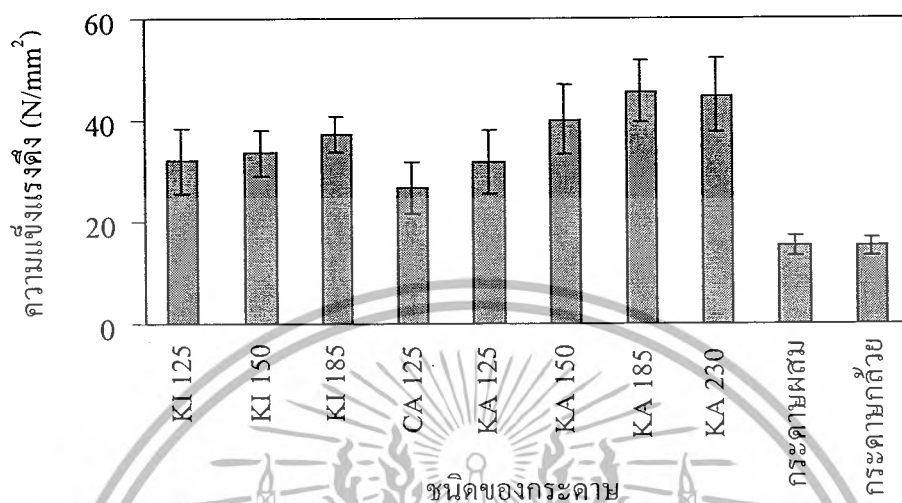
นำกระดาษจากกาบกล้วยน้ำว้า 100% โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร เวลาต้มย่อยเยื่อ 3 ชั่วโมง ใช้การลดขนาดกาบกล้วยแบบปั่นละเอียดนำมาเปรียบเทียบกับกระดาษผสมที่มีเยื่อกระดาษเก่าร้อยละ 30 โดยน้ำหนัก โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ในการย่อยเยื่อจากกาบกล้วยน้ำว้าและกระดาษกราฟท์มาตรฐาน ผลแสดงดังรูปที่ 4.24 และ 4.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สมบัติเชิงกล

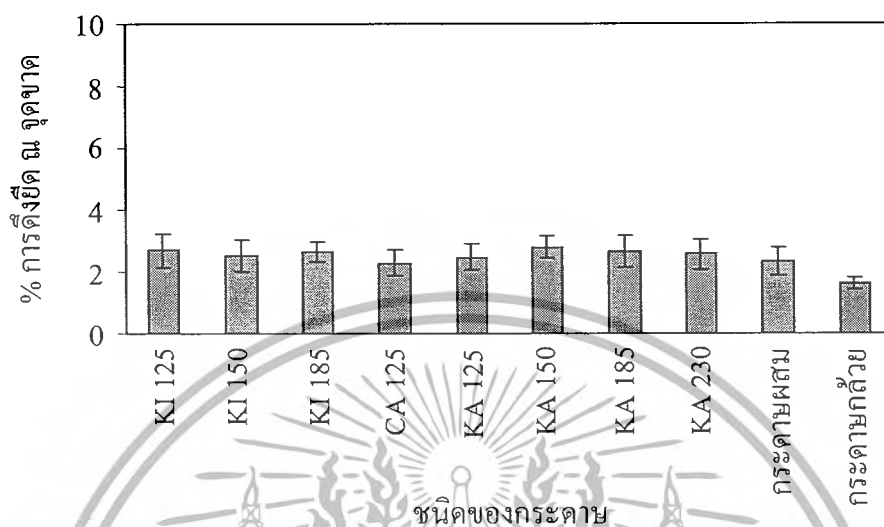
- ความแข็งแรงดึง

รูปที่ 4.24 แสดงค่าความแข็งแรงดึงของกระดาดประเภทต่างๆ

จากรูปที่ 4.24 พบว่าความแข็งแรงดึงเรียงลำดับดังนี้ กระดาดกราฟท์มาตรฐานมีค่ามากกว่ากระดาดผสม และกระดาดแก้ว 100% เนื่องจากกระดาดกราฟท์มาตรฐานมีการขึ้นรูปกระดาดที่ดีกว่าทำให้กระดาดมีความสม่ำเสมอและผ่านการปรับปรุงเนื้อกระดาดด้วยสารเคมีอื่นๆ แล้ว

- เปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาด

รูปที่ 4.25 แสดงค่าเปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาดของกระดวยประเภทต่างๆ

จากรูปที่ 4.25 พบว่าค่าเปอร์เซ็นต์การดิ่งยัด ณ จุดขาดเรียงลำดับดังนี้ กระดวยผสมมีค่าใกล้เคียงกับกระดวยกราฟที่มาตรฐาน ส่วนกระดวยกล้วย 100% มีค่าต่ำสุด เนื่องจากเส้นใยจากกากกล้วยมีองค์ประกอบหลักเป็นเซลลูโลส ซึ่งมีโครงสร้างเป็นผลึกจึงมีความสามารถในการดิ่งยัดต่ำแต่ให้ความแข็งแรงดิ่งสูง ส่วนเยื่อกระดวยเก่าที่ผสมลงไปนั้นมีการเคลือบผิวกระดวยด้วยสารเคลือบผิวจึงทำให้เกิดความลื่น ดังนั้นจึงทำให้การดิ่งยัดสูง

จากการคำนวณ โดยนำค่าความแข็งแรงดึงหารด้วยน้ำหนักของกระดวยแต่ละชนิด พบว่า กระดวยจากกากกล้วย 100% มีค่าเท่ากับ 0.1788 ใกล้เคียงกับกระดวยกราฟที่มาตรฐานชนิด KA 230 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.1956 ส่วนกระดวยผสมที่มีกระดวยเก่าผสมร้อยละ 30 โดยน้ำหนักมีค่าเท่ากับ 0.2376 ซึ่งใกล้เคียงกับกระดวยกราฟที่มาตรฐานชนิด KA 185 ที่มีค่าเท่ากับ 0.2472 (ดูวิธีการคำนวณเพิ่มเติมจากภาคผนวก)

บทที่ 5

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

1. ต้นกล้วยน้ำว่าที่ตัดเครือแล้ว สามารถนำกาบกล้วยมาใช้ในการผลิตเป็นแผ่นกระดาษได้
2. จากการศึกษาสารละลายเบส 2 ชนิดในการผลิตกระดาษจากกาบกล้วยน้ำว่าโดยใช้ความแข็งแรง คึงเป็นเกณฑ์พบว่า ความเข้มข้นของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์กับสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร เวลาในการต้มย่อยเชื้อ 3 ชั่วโมง และมีการลดขนาดของกาบกล้วยแบบปั่นละเอียดเป็นสถานะที่ทำให้ได้แผ่นกระดาษมีสมบัติดี
3. เมื่อทำการเปรียบเทียบสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์กับสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์พบว่า สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ให้สมบัติกระดาษที่มีความเหมาะสมสำหรับการผลิตกระดาษเพื่อใช้เป็นบรรจุภัณฑ์มากกว่า
4. แผ่นกระดาษจากกาบกล้วยน้ำว่าที่เตรียมจากสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์มีอนุภาคของแคลเซียมไฮดรอกไซด์แทรกอยู่ ทำให้มีการยึดเหนี่ยวของเส้นใยที่ไม่ดีส่งผลให้กระดาษไม่ค่อยมีความสม่ำเสมอมากนัก
5. เมื่อทำการผสมเยื่อกระดาษเก่าที่เตรียมจากสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เพื่อปรับปรุงการกระจายตัวของเส้นใยและความสม่ำเสมอของกระดาษ กระดาษที่มีเยื่อเก่าผสม 30 ส่วนให้ความแข็งแรงคึงสูงและกระดาษที่มีเยื่อเก่าผสม 70 ส่วนให้เปอร์เซ็นต์การดั่งยึด ณ จุดขาดสูง
6. แผ่นกระดาษจากกาบกล้วยน้ำว่า 100% ที่มีการลดขนาดกาบกล้วยน้ำว่าแบบปั่นละเอียด มีสมบัติต้านน้ำและน้ำมันได้ดี
7. กระดาษที่ผสมเยื่อใหม่มากมีสมบัติต้านการซึมน้ำกับน้ำมันได้ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำเยื่อจากกาบกล้วยน้ำว่าแบบแห้งมาเตรียมกระดาษแล้วศึกษาเปรียบเทียบกับกระดาษจากกาบกล้วยน้ำว่าแบบสดเพื่อศึกษาสมบัติและข้อดีข้อเสียต่างๆ
2. ศึกษาสารละลายที่ใช้ในการต้มย่อยเชื้อชนิดอื่นๆเพื่อนำมาเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการผลิตกระดาษจากกาบกล้วย
3. ควรมีการศึกษาอัตราส่วนที่เหมาะสมในการผสมเยื่อกระดาษเก่ากับเยื่อจากกาบกล้วยน้ำว่า
4. ควรศึกษาสารเติมแต่งชนิดอื่นๆเพื่อช่วยในการปรับปรุงคุณภาพของกระดาษให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

1. ชลชีพ ศิริฤกษ์. 2543. ความเหมาะสมของการทำภาชนะบรรจุอาหารแห้งจากหยวกกล้วย
น้ำว่า. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนา
ทรัพยากร คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
2. ชาดิชาย ธรรมชนารักษ์. 2544. ภาชนะกระดาษทดแทนพลาสติก. วารสารจารย์พา. (พ.ย./ธ.ค.) :
40-44.
3. เตี้ยว วงศ์สุวรรณ และคณะ. 2530. กล้วย. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซท. อ้างถึงใน นุทิศ
เอี่ยมใส. 2538. การทดลองทำภาชนะบรรจุอาหารจากกาบกล้วย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
4. นุทิศ เอี่ยมใส. 2538. การทดลองทำภาชนะบรรจุอาหารจากกาบกล้วย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
5. เบลจมาศ ศิลาชัย. 2545. กล้วย. 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
6. ปุณณมา ศิริพันธ์ โนน. 2547. บรรจุภัณฑ์ประเภทกระดาษ. ใน เอกสารประกอบการเรียน
การสอนวิชาหัวข้อเรื่องที่น่าสนใจในอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเคมี
คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
7. ยุทธการ อาจารย์ และคณะ. 2544. โครงการพัฒนาเครื่องตีเส้นใยพืชและเปรียบเทียบ
คุณสมบัติของต้นกล้วย ต้นกก และต้นอ้อ เพื่อทดแทนกระดาษ. สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
8. รุ่งอรุณ วัฒนวงศ์. 2546. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกระดาษ. ใน เอกสารประกอบการเรียน
การสอนวิชากระบวนการเคมีอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : กองการวิจัย กรมวิทยาศาสตร์
บริการ.
9. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2544. วิทยาศาสตร์สำหรับเยาวชน
นานาชาติ (3). 1. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
10. สมโพธิ หอมจำรูญ. 2537. การเพิ่มความแข็งแรงของกระดาษกล่องไม่เคลือบโดยใช้แป้ง
แปรรูป. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมเคมี
คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. สราวุธ พัชรชมพู. 2545. การศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเส้นใยต้นกล้วยน้ำว้ามาผลิตเยื่อกระดาษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
12. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2540. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมการทดสอบกระดาษและกระดาษแข็ง เล่ม 3 วิธีหาสมบัติที่เกี่ยวข้องกับแรงดึงด้วยเครื่องทดสอบที่มีอัตราการเพิ่มแรงดึงคงที่. กรุงเทพฯ: 1-3.
13. อัญชลี กมลรัตนกุล. 2545. คู่มือการใช้กระดาษเพื่อการหีบห่อ. 1. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
14. <http://chemfinder.cambridgesoft.com/result.asp>
15. http://msds.pcd.go.th/view_search_name.asp?vName=calcium+hydroxide
16. http://msds.pcd.go.th/view_search_name.asp?vName=hydrogen+peroxide
17. http://msds.pcd.go.th/view_search_name.asp?vName=sodium+hydroxide
18. http://www.doae.go.th/library/html/detail/KUmagazine/february_44/kanpluklbanana.htm
19. <http://www.fda.moph.go.th/fda-net/html/product/precursors/Hydrogen%20peroxide.html>
20. <http://www.hindu.com/thehindu/mp/2002/12/02/stories/2002120201200400.html>
21. http://www.nationalpark.go.th/biocom/garbage_fiber.html
22. http://www.tungsong.com/Modify_Lifetsgcity/samunpai/drug/7_kuai/index_kuai.com

ภาคผนวก ก.

ตารางบันทึกผลการซึมน้ำ

ตารางที่ ก-1 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

ความเข้มข้นของ NaOH	ทดสอบครั้งที่	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
6% w/v	1	0.198	00:09:50	3.26
	2	0.196	00:09:60	3.46
	3	0.200	00:08:60	4.34
	4	0.194	00:09:90	3.98
	5	0.202	00:06:47	3.14
	เฉลี่ย		0.198 ± 0.0032	00:08:81 ± 1.40
9% w/v	1	0.206	00:03:58	2.84
	2	0.204	00:04:12	3.30
	3	0.199	00:03:86	3.30
	4	0.203	00:03:35	2.99
	5	0.203	00:03:25	2.99
	เฉลี่ย		0.203 ± 0.0026	00:03:63 ± 0.36
12% w/v	1	0.204	00:02:51	2.54
	2	0.200	00:02:40	2.54
	3	0.197	00:02:19	2.27
	4	0.200	00:01:75	2.27
	5	0.200	00:02:63	2.69
	เฉลี่ย		0.200 ± 0.0025	00:02:30 ± 0.34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก-2 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกากถั่วลิสงที่ใช้น้ำโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

ความเข้มข้นของ Ca(OH) ₂	ทดสอบครั้งที่	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
6% w/v	1	0.360	00:02:26	3.30
	2	0.361	00:02:05	1.89
	3	0.361	00:02:14	2.01
	4	0.360	00:01:86	2.01
	5	0.369	00:01:82	1.77
	เฉลี่ย	0.362 ± 0.0038	00:02:03 ± 0.18	2.20 ± 0.62
9% w/v	1	0.363	00:02:50	2.01
	2	0.367	00:03:13	1.89
	3	0.367	00:01:91	2.40
	4	0.357	00:01:65	1.89
	5	0.358	00:02:00	1.89
	เฉลี่ย	0.362 ± 0.0048	00:02:24 ± 0.59	2.02 ± 0.22
12% w/v	1	0.358	00:01:57	2.54
	2	0.351	00:02:29	2.01
	3	0.348	00:02:29	2.40
	4	0.354	00:02:33	2.54
	5	0.356	00:01:63	2.54
	เฉลี่ย	0.353 ± 0.0040	00:02:02 ± 0.39	2.41 ± 0.23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก-3 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกบกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน

เวลาในการต้มย่อยเยื่อ	ทดสอบครั้งที่	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
1 ชั่วโมง	1	0.259	00:01:64	2.99
	2	0.268	00:01:92	2.40
	3	0.267	00:01:54	2.84
	4	0.270	00:01:93	3.30
	5	0.268	00:02:18	3.14
	เฉลี่ย	0.266 ± 0.0043	00:01:84 ± 0.25	2.93 ± 0.34
2 ชั่วโมง	1	0.252	00:02:18	3.14
	2	0.258	00:03:19	2.69
	3	0.257	00:02:89	2.99
	4	0.251	00:02:95	2.54
	5	0.255	00:02:93	2.67
	เฉลี่ย	0.255 ± 0.0030	00:02:83 ± 0.38	2.81 ± 0.25
3 ชั่วโมง	1	0.261	00:01:71	2.14
	2	0.260	00:01:50	2.40
	3	0.261	00:02:33	1.89
	4	0.265	00:02:61	2.01
	5	0.271	00:01:66	3.30
	เฉลี่ย	0.264 ± 0.0046	00:01:96 ± 0.48	2.35 ± 0.56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก-4 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกบกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เวลาในการต้มย่อยเยื่อต่างกัน

เวลาในการต้มย่อยเยื่อ	ทดสอบครั้งที่	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
1 ชั่วโมง	1	0.318	00:05:04	3.14
	2	0.321	00:03:14	2.54
	3	0.325	00:03:64	2.01
	4	0.317	00:03:71	2.84
	5	0.320	00:04:16	2.69
	เฉลี่ย	0.320 ± 0.0031	$00:04:08 \pm 0.71$	2.64 ± 0.42
2 ชั่วโมง	1	0.295	00:02:91	2.54
	2	0.302	00:03:27	2.54
	3	0.297	00:03:18	2.84
	4	0.306	00:03:55	2.84
	5	0.299	00:02:93	2.54
	เฉลี่ย	0.300 ± 0.0043	$00:03:17 \pm 0.26$	2.66 ± 0.16
3 ชั่วโมง	1	0.317	00:03:23	3.80
	2	0.324	00:02:20	2.99
	3	0.320	00:03:18	2.99
	4	0.321	00:03:55	2.69
	5	0.318	00:02:93	2.84
	เฉลี่ย	0.320 ± 0.0027	$00:02:43 \pm 0.51$	3.06 ± 0.43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก-5 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกาบกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่วิธีการลดขนาดของกาบกล้วยน้ำว้าต่างกัน

วิธีลดขนาดของ กาบกล้วยน้ำว้า	ทดสอบ ครั้งที่	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาทิต่อน้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
หั่น 1 ซม.	1	0.259	00:01:71	2.14
	2	0.265	00:01:50	2.40
	3	0.270	00:02:33	1.89
	4	0.262	00:02:61	2.01
	5	0.263	00:01:66	3.30
	เฉลี่ย		0.264 ± 0.0041	$00:01:96 \pm 0.48$
ปั่นละเอียด	1	0.357	00:41:98	2.40
	2	0.363	00:45:58	3.98
	3	0.356	00:38:83	2.84
	4	0.365	00:32:10	2.01
	5	0.356	00:44:68	1.54
	เฉลี่ย		0.359 ± 0.0042	$00:40:63 \pm 5.45$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก-6 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่วิธีการลดขนาดของกากกล้วยน้ำว้าต่างกัน

วิธีลดขนาดของกากกล้วยน้ำว้า	ทดสอบครั้งที่	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาท./น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
หั่น 1 ซม.	1	0.319	00:03:23	3.80
	2	0.322	00:02:20	2.99
	3	0.320	00:03:18	2.99
	4	0.318	00:03:55	2.69
	5	0.320	00:02:93	2.84
	เฉลี่ย	0.320 ± 0.0015	00:02:43 ± 0.57	3.06 ± 0.43
ปั่นละเอียด	1	0.253	00:34:51	2.01
	2	0.261	00:44:40	2.40
	3	0.259	00:41:16	2.01
	4	0.258	01:15:87	1.54
	5	0.260	01:09:23	2.14
	เฉลี่ย	0.258 ± 0.0031	00:53:03 ± 18.32	2.02 ± 0.31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก-7 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษผสม โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ในการ
ย่อยเชื้อจากกากกล้วย

ปริมาณเยื่อกระดาษ เท่าใน 100 ส่วน	ทดสอบ ครั้งที่	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาที/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
30	1	0.200	00:18:63	3.14
	2	0.209	00:23:21	3.14
	3	0.208	00:17:74	3.30
	4	0.211	00:24:82	2.54
	5	0.209	00:26:35	2.84
	เฉลี่ย	0.207 ± 0.0043	00:22:15 ± 3.80	2.99 ± 0.30
70	1	0.242	00:01:96	2.14
	2	0.248	00:02:26	2.32
	3	0.247	00:02:17	2.01
	4	0.241	00:02:13	2.14
	5	0.245	00:02:09	2.40
	เฉลี่ย	0.245 ± 0.0030	00:02:12 ± 0.11	2.20 ± 0.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก-8 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษผสมโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ในการ
ย่อยเยื่อจากกากบดสั้วน้ำว่า

ปริมาณเยื่อกระดาษ เก่าใน 100 ส่วน	ทดสอบ ครั้งที่	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาทิจำนน้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
30	1	0.254	00:10:25	2.40
	2	0.251	00:11:41	2.69
	3	0.250	00:10:46	3.14
	4	0.255	00:11:45	2.99
	5	0.261	00:13:24	3.30
	เฉลี่ย		0.254 ± 0.0046	$00:11:36 \pm 1.18$
70	1	0.248	00:02:58	2.13
	2	0.242	00:03:10	2.40
	3	0.242	00:02:85	2.01
	4	0.249	00:03:20	2.01
	5	0.251	00:03:21	2.34
	เฉลี่ย		0.246 ± 0.0042	$00:02:99 \pm 0.27$

ตารางที่ ก-9 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษที่ได้จากเยื่อกระดาษเก่า 100 %

ปริมาณเยื่อกระดาษ เก่าใน 100 ส่วน	ทดสอบ ครั้งที่	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาทิจำนน้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
100	1	0.284	00:00:80	1.89
	2	0.284	00:00:94	1.89
	3	0.287	00:01:28	1.50
	4	0.287	00:00:93	1.65
	5	0.283	00:00:70	1.43
	เฉลี่ย		0.284 ± 0.0019	$00:00:93 \pm 0.22$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก-10 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายเบสเข้มข้น ร้อยละ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการย่อยเยื่อ

ชนิดสารละลาย	ทดสอบ ครั้งที่	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาทิต่อน้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
0.15%w/v NaOH	1	0.645	00:03:90	0.71
	2	0.649	00:04:53	1.33
	3	0.638	00:04:28	0.78
	4	0.639	00:03:73	1.13
	5	0.641	00:04:10	1.04
	เฉลี่ย	0.642 ± 0.0046	00:04:11 ± 0.31	1.00 ± 0.25
0.15% w/v Ca (OH) ₂	1	0.642	00:05:35	1.23
	2	0.649	00:04:89	0.95
	3	0.654	00:04:73	0.95
	4	0.643	00:04:18	0.78
	5	0.644	00:04:55	0.71
	เฉลี่ย	0.646 ± 0.0050	00:04:74 ± 0.43	0.92 ± 0.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข.

ตารางบันทึกผลการซึมน้ำมัน

ตารางที่ ข-1 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

ความเข้มข้นของ NaOH	ทดสอบครั้งที่	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (นาที/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
6% w/v	-	0.199	มากกว่า 09:56:52	-
9% w/v	1	0.206	10:10:53	8.55
	2	0.208	13:19:47	7.31
	3	0.211	09:06:07	5.94
	4	0.203	06:58:09	6.83
	5	0.207	10:08:45	6.16
	เฉลี่ย		0.207 ± 0.0029	09:56:52 ± 2.38
12% w/v	1	0.207	01:46:06	6.83
	2	0.202	02:51:28	4.52
	3	0.206	03:22:68	4.91
	4	0.207	01:28:69	3.80
	5	0.203	02:05:54	3.30
	เฉลี่ย		0.205 ± 0.0023	02:18:85 ± 0.79

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ข-2 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นต่างกัน

ความเข้มข้นของ Ca(OH) ₂	ทดสอบครั้งที่	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (นาที่/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
6% w/v	1	0.248	00:08:45	2.84
	2	0.250	00:08:80	1.77
	3	0.251	00:09:20	1.77
	4	0.255	00:10:41	1.89
	5	0.251	00:11:37	2.01
	เฉลี่ย	0.251 ± 0.0026	00:09:65 ± 1.21	2.06 ± 0.45
9% w/v	1	0.263	00:39:99	2.84
	2	0.264	00:35:08	2.54
	3	0.260	00:41:19	2.84
	4	0.266	00:47:47	2.99
	5	0.262	00:41:86	3.46
	เฉลี่ย	0.263 ± 0.0022	00:41:12 ± 4.43	2.93 ± 0.34
12% w/v	1	0.250	00:21:95	2.84
	2	0.256	00:17:52	2.01
	3	0.260	00:16:32	2.54
	4	0.262	00:13:58	2.27
	5	0.262	00:14:14	1.77
	เฉลี่ย	0.258 ± 0.0051	00:16:70 ± 3.34	2.29 ± 0.42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ข-3 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกากด้วยน้ำว่า โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรที่เวลาในการต้มย่อยเชื้อต่างกัน

เวลาในการต้มย่อยเชื้อ	ทดสอบครั้งที่	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (นาทื/น้ำมัน 1หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
1 ชั่วโมง	1	0.274	00:30:38	2.01
	2	0.271	00:21:18	2.01
	3	0.270	00:26:08	2.01
	4	0.272	00:26:72	2.01
	5	0.273	00:26:72	2.01
	เฉลี่ย	0.272 ± 0.0016	00:26:22 ± 3.26	2.01 ± 0.00
2 ชั่วโมง	1	0.238	02:06:72	4.91
	2	0.235	01:09:85	3.46
	3	0.243	01:37:54	4.52
	4	0.242	01:35:17	3.14
	5	0.239	01:33:70	3.14
	เฉลี่ย	0.239 ± 0.0032	01:33:80 ± 0.36	3.83 ± 0.83
3 ชั่วโมง	1	0.285	02:45:40	4.71
	2	0.280	02:36:79	4.34
	3	0.283	02:10:99	3.80
	4	0.286	02:40:67	4.15
	5	0.288	02:58:81	4.52
	เฉลี่ย	0.284 ± 0.0030	02:26:53 ± 0.17	4.30 ± 0.35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ข-4 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรที่เวลาในการต้มย่อยเชื้อต่างกัน

เวลาในการต้มย่อยเชื้อ	ทดสอบครั้งที่	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (นาทิต่อน้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
1 ชั่วโมง	1	0.341	00:38:53	2.69
	2	0.345	00:32:90	2.54
	3	0.343	00:39:85	3.63
	4	0.342	00:30:75	2.99
	5	0.346	00:36:99	2.99
	เฉลี่ย	0.343 ± 0.0021	00:35:80 ± 3.85	2.97 ± 0.42
2 ชั่วโมง	1	0.339	00:41:64	3.14
	2	0.340	00:33:28	2.14
	3	0.343	00:28:89	2.99
	4	0.337	00:28:58	2.27
	5	0.337	00:25:63	2.54
	เฉลี่ย	0.339 ± 0.0025	00:31:60 ± 6.24	2.62 ± 0.44
3 ชั่วโมง	1	0.342	00:17:93	2.14
	2	0.340	00:17:60	2.27
	3	0.344	00:21:04	2.01
	4	0.337	00:24:23	2.27
	5	0.339	00:18:06	2.01
	เฉลี่ย	0.340 ± 0.0027	00:19:77 ± 2.85	2.14 ± 0.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ข-5 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียม

ไฮดรอกไซด์ที่วิธีการลดขนาดของกากกล้วยน้ำว้าต่างกัน

วิธีการลดขนาดของ กากกล้วยน้ำว้า	ทดสอบ ครั้งที่	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (นาที/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
หั่น 1 ซม.	1	0.288	02:45:40	4.71
	2	0.286	02:36:79	4.34
	3	0.282	02:10:99	3.80
	4	0.280	02:40:67	4.15
	5	0.280	02:58:81	4.52
	เฉลี่ย	0.284 ± 0.0036	$02:26:53 \pm 0.18$	4.30 ± 0.35
ปั่นละเอียด	-	0.280	เมื่อเวลาผ่านไป 30 นาที ปรากฏว่าซึมผ่านไม่หมด	-

ตารางที่ ข-6 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายแคลเซียม

ไฮดรอกไซด์ที่วิธีการลดขนาดของกากกล้วยน้ำว้าต่างกัน

วิธีการลดขนาดของ กากกล้วยน้ำว้า	ทดสอบ ครั้งที่	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (นาที/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
หั่น 1 ซม.	1	0.344	00:17:93	2.14
	2	0.343	00:17:60	2.27
	3	0.338	00:21:04	2.01
	4	0.339	00:24:23	2.27
	5	0.338	00:18:06	2.01
	เฉลี่ย	0.340 ± 0.0029	$00:19:77 \pm 2.85$	2.14 ± 0.13
ปั่นละเอียด	-	0.330	เมื่อเวลาผ่านไป 30 นาที ปรากฏว่าซึมผ่านไม่หมด	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ข-7 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษผสมโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์
ในการย่อยเชื้อจากกากกล้วยน้ำว้า

ปริมาณเชื้อกระดาษ เก่าใน 100 ส่วน	ทดสอบ ครั้งที่	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (นาทิจ/น้ำมัน 1หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
30	1	0.200	46:54:91	6.60
	2	0.201	32:18:96	5.72
	3	0.201	20:07:77	5.94
	4	0.200	28:01:14	6.6
	5	0.209	29:10:84	5.72
	เฉลี่ย	0.202 ± 0.0038	31:18:72 ± 9.68	6.12 ± 0.45
70	1	0.246	01:03:27	2.54
	2	0.240	01:39:13	2.01
	3	0.243	01:24:10	1.59
	4	0.242	01:52:13	1.89
	5	0.248	01:34:75	1.89
	เฉลี่ย	0.244 ± 0.0039	01:30:68 ± 0.18	1.98 ± 0.35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ข-8 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษผสมโดยใช้สารละลายแคลเซียม ไฮดรอกไซด์ ในการย่อยเชื้อจากกากบดด้วยน้ำว่า

ปริมาณเชื้อกระดาษ เก่าใน 100 ส่วน	ทดสอบ ครั้งที่	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (นาทิต่อน้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
30	1	0.315	04:48:56	3.14
	2	0.297	06:42:48	3.14
	3	0.301	03:12:52	2.99
	4	0.295	05:44:62	3.30
	5	0.309	07:07:84	2.84
	เฉลี่ย		0.303 ± 0.0084	05:31:21 ± 1.56
70	1	0.248	00:38:34	1.65
	2	0.246	00:33:98	1.54
	3	0.241	00:47:95	1.71
	4	0.245	00:47:65	1.65
	5	0.245	00:44:95	1.77
	เฉลี่ย		0.245 ± 0.0025	00:42:57 ± 6.17

ตารางที่ ข-9 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษที่ได้จากเชื้อกระดาษเก่า 100 %

ปริมาณเชื้อกระดาษ เก่าใน 100 ส่วน	ทดสอบ ครั้งที่	ความหนาของ กระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (นาทิต่อน้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
100	1	0.287	00:12:33	1.13
	2	0.283	00:11:34	1.04
	3	0.280	00:13:93	1.04
	4	0.283	00:10:99	0.95
	5	0.283	00:14:11	1.33
	เฉลี่ย		0.283 ± 0.0025	00:12:54 ± 1.44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ข-10 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายเบสเข้มข้นร้อยละ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการย่อยเยื่อ

ชนิดสารละลายเบส	ทดสอบครั้งที่	ความหนาของกระดาษ (mm)	เวลาซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (นาทีก่อนน้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
0.15%w/v NaOH	1	0.649	00:09:84	0.57
	2	0.642	00:14:59	0.64
	3	0.639	00:07:87	0.86
	4	0.645	00:07:60	0.86
	5	0.647	00:05:90	0.57
	เฉลี่ย	0.644 ± 0.0040	00:09:16 ± 3.34	0.70 ± 0.15
0.15% w/v Ca (OH) ₂	1	0.645	00:05:16	0.86
	2	0.649	00:09:14	0.78
	3	0.649	00:04:06	0.64
	4	0.639	00:07:64	0.71
	5	0.640	00:08:03	0.64
	เฉลี่ย	0.644 ± 0.0048	00:04:74 ± 2.11	0.73 ± 0.09

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก. น้ำหนักกระดาษ

วิธีหาน้ำหนักของกระดาษ

1. ตัดกระดาษที่ต้องการหาน้ำหนักขนาด 5x5 เซนติเมตร ตัวอย่างละ 5 ชิ้น
2. นำไปอบในตู้อบที่อุณหภูมิ 110°C นาน 3 ชั่วโมง
3. นำออกจากตู้อบแล้วทิ้งให้เย็นในเดซิเคเตอร์
4. นำกระดาษที่ได้จากข้อ 3 ไปชั่งน้ำหนัก แล้วบันทึกผลการทดลอง

ตารางที่ ก-1 แสดงผลการทดลองของน้ำหนักของกระดาษประเภทต่างๆ

ครั้งที่	น้ำหนักหลังอบของกระดาษประเภทต่างๆ (กรัม)	
	A	B
1	0.2342	0.1404
2	0.2251	0.1561
3	0.1901	0.1527
4	0.2043	0.1799
5	0.2055	0.1731
เฉลี่ย	0.2118	0.1604

หมายเหตุ A แทนด้วยกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร เวลาต้มย่อยเยื่อ 3 ชั่วโมง ลดขนาดกากกล้วยแบบปั่นละเอียด

B แทนด้วยกระดาษผสมที่มีเยื่อกระดาษเก่า 30% โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ในการย่อยเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้า

สาเหตุที่เลือกกระดาษสองประเภทนี้เนื่องจากเป็นกระดาษจากกากกล้วย 100% และกระดาษผสมที่มีสมบัติเชิงกลที่ดีที่สุด

จากค่าน้ำหนักดังแสดงในตารางที่ ก-1 นั้นมีหน่วยเป็นกรัมต่อพื้นที่ในหน่วยตารางเซนติเมตร ดังนั้นจึงเปลี่ยนหน่วยเป็นกรัมต่อ 1 ตารางเมตร ซึ่งผลการคำนวณแสดงดังตารางที่ ก-2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ค-2 แสดงผลการคำนวณน้ำหนักของกระดาษประเภทต่างๆ

ประเภทของกระดาษ	น้ำหนักกระดาษ (g/m ²)
A	84.72
B	64.16

ตารางที่ ค-3 แสดงน้ำหนักของกระดาษกราฟที่มาตรฐานที่ผลิตในอุตสาหกรรม

ชนิดของกระดาษกราฟที่มาตรฐาน	น้ำหนักกระดาษ (g/m ²)	น้ำหนักเฉลี่ยกระดาษ (g/m ²)
CA 125	119-131	125.0
KI 125	119-131	125.0
KI 150	142-157	149.5
KI 185	175-194	184.5
KA 125	119-131	125.0
KA 150	142-157	149.5
KA 185	175-194	184.5
KA 230	218-241	229.5

จากนั้นทำการเปรียบเทียบกระดาษจากกบกล้วยน้ำว้าและกระดาษผสมว่ามีความใกล้เคียงกับกระดาษกราฟที่มาตรฐานที่ผลิตในอุตสาหกรรมชนิดใด ซึ่งหาได้จากการนำค่าความแข็งแรงดึงหารด้วยน้ำหนักกระดาษชนิดนั้น ซึ่งผลการคำนวณแสดงดังตารางที่ ค-4

ตารางที่ ค-4 แสดงผลการเปรียบเทียบกระดาศจากกากกล้วยน้ำว้าและกระดาศผสมกับ
กระดาศกราฟท์มาตรฐาน

ชนิดของกระดาศ	น้ำหนักกระดาศ (g/m ²)	ความแข็งแรงดึง (N/mm ²)	ความแข็งแรงดึง/ น้ำหนักกระดาศ
A	84.72	15.1460	0.1788
B	64.16	15.2480	0.2376
CA 125	125.0	26.6362	0.2131
KI 125	125.0	32.0212	0.2562
KI 150	149.5	32.0215	0.2142
KI 185	184.5	37.2725	0.2020
KA 125	125.0	31.7275	0.2538
KA 150	149.5	40.0850	0.2682
KA 185	184.5	45.6182	0.2472
KA 230	229.5	44.8812	0.1956

จากตารางที่ ค-4 พบว่ากระดาศจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร เวลาต้มย่อยเยื่อ 3 ชั่วโมง ใช้การลดขนาดกากกล้วยแบบปั่นละเอียดมีความใกล้เคียงกับกระดาศกราฟท์มาตรฐานชนิด KA 230 ส่วนกระดาศผสมที่มีเยื่อกระดาศเก่า 30% โดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ในการย่อยเยื่อจากกากกล้วยน้ำว้ามีความใกล้เคียงกับกระดาศกราฟท์มาตรฐานชนิด KA 185

ภาคผนวก ง.

การไทเทรตหาความเข้มข้นที่แน่นอนของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร

เนื่องจากแคลเซียมไฮดรอกไซด์มีความสามารถในการละลายน้ำต่ำ ($0.18 \text{ g}/100 \text{ ml}$) ดังนั้นจึงหาความเข้มข้นที่แน่นอนของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร โดยมีวิธีทดลองดังต่อไปนี้

1. การเตรียมสารละลายมาตรฐานปฐุมภูมิโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลต (KHP)

นำโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลตไปอบในตู้อบที่อุณหภูมิ 120°C เป็นเวลา 2 ชั่วโมง นำมาทำให้เย็นในเดซิเคเตอร์ แล้วนำมาชั่งให้ได้น้ำหนักของสารที่แน่นอนอยู่ระหว่าง 10.2 - 10.3 กรัม (บันทึกน้ำหนักที่ชั่งได้) นำมาละลายน้ำกลั่นจนได้ปริมาตรสารละลายเป็น 100 cm^3 และคำนวณหาความเข้มข้นของสารละลายนี้

2. การเตรียมสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์

นำแคลเซียมไฮดรอกไซด์ไปอบในตู้อบที่อุณหภูมิ 120°C เป็นเวลา 2 ชั่วโมง นำมาทำให้เย็นในเดซิเคเตอร์ แล้วนำมาชั่งให้ได้น้ำหนัก 6 กรัม นำมาละลายในน้ำกลั่นจนได้ปริมาตรสารละลายเป็น 100 cm^3 จากนั้นนำไปกรองแยกตะกอนออก นำแต่ส่วนที่เป็นสารละลายใสมาทำการไทเทรตต่อไป

3. การไทเทรตหาความเข้มข้นที่แน่นอนของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์

นำสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่เตรียมได้ในข้อ 2 ชำรงต้นมาหาความเข้มข้นที่แน่นอนด้วยการไทเทรตกับสารละลายมาตรฐานปฐุมภูมิในข้อ 1 โดยวิธีต่อไปนี้

3.1 เทสารละลายมาตรฐานปฐุมภูมิโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลตลงในบิวเรตต์

3.2 ใช้ปิเปตต์ขนาด 10 cm^3 ดูดสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ใส่ลงในขวดรูปชมพู่ขนาด 250 cm^3 แล้วหยดสารละลายฟีนอล์ฟทาลีนลงไป 2-3 หยด ได้สารละลายสีชมพูแล้วไทเทรตด้วยสารละลายโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลต พร้อมทั้งเขย่า จนได้สารละลายไม่มีสี บันทึกปริมาตรสารละลายโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลตที่ใช้ไป

3.3 ทำการไทเทรตซ้ำอีกครั้ง แล้วนำมาคำนวณหาความเข้มข้นที่แน่นอนของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลองและการคำนวณ

1. การเตรียมสารละลายมาตรฐานปฏุมภูมิโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลต (KHP)

น้ำหนักโมเลกุล KHP	204.23
น้ำหนักโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลต	10.2789 กรัม
ละลายในขวดวัดปริมาตรขนาด	100 cm ³

ดังนั้นความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานปฏุมภูมิโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลต

(KHP) หาได้จาก

$$\frac{\text{น้ำหนัก KHP}}{\text{มวลโมเลกุล KHP}} = \frac{MV}{1000}$$

$$\frac{10.2789}{204.23} = \frac{M(100)}{1000}$$

$$M = 0.5033 \text{ mol/dm}^3$$

ดังนั้นความเข้มข้นของสารละลายโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลต = 0.5033 mol/dm³

2. ความเข้มข้นที่แน่นอนของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์

ตารางที่ ง-1 แสดงปริมาตรสารละลายมาตรฐานปฏุมภูมิ KHP ที่ใช้ในการไทเทรต

ครั้งที่	ปริมาตรสารละลายมาตรฐานปฏุมภูมิ KHP ที่ใช้ในการไทเทรต (cm ³)
1	0.80
2	0.80
เฉลี่ย	0.80

คำนวณความเข้มข้นที่แน่นอนของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ได้จาก

$$\frac{\text{จำนวนโมล KHP}}{2} = \text{จำนวนโมล Ca(OH)}_2$$

2

$$M_1 V_1 = (2) M_2 V_2$$

$$(0.5033)(0.8) = M_2 (2) (10)$$

$$M_2 = 0.02013 \text{ mol/dm}^3$$

ดังนั้นความเข้มข้นที่แน่นอนของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์ = 0.149 % w/v

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก จ.

สมบัติของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าที่ใช้สารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์เข้มข้น 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการย่อยเยื่อ

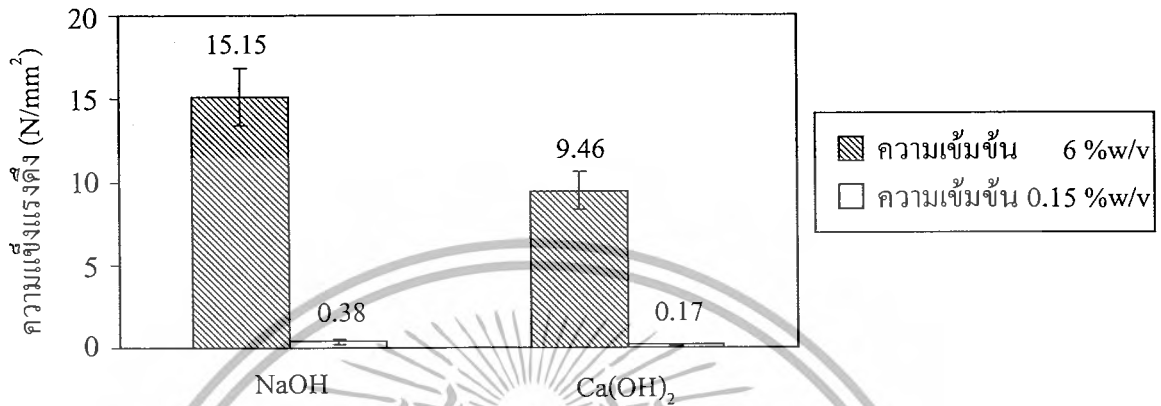
จากภาคผนวก ค. พบว่าความเข้มข้นที่แน่นอนของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์คือ ร้อยละ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ดังนั้นจึงได้ทำการทดลองใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ และแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นนี้ในการย่อยเยื่อ แล้วทำการเปรียบเทียบสมบัติของ แผ่นกระดาษจากกากกล้วยที่ได้ ผลแสดงดังรูปที่ จ-1 กับ จ-2 และตารางที่ จ-1 กับ จ-2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สมบัติเชิงกล

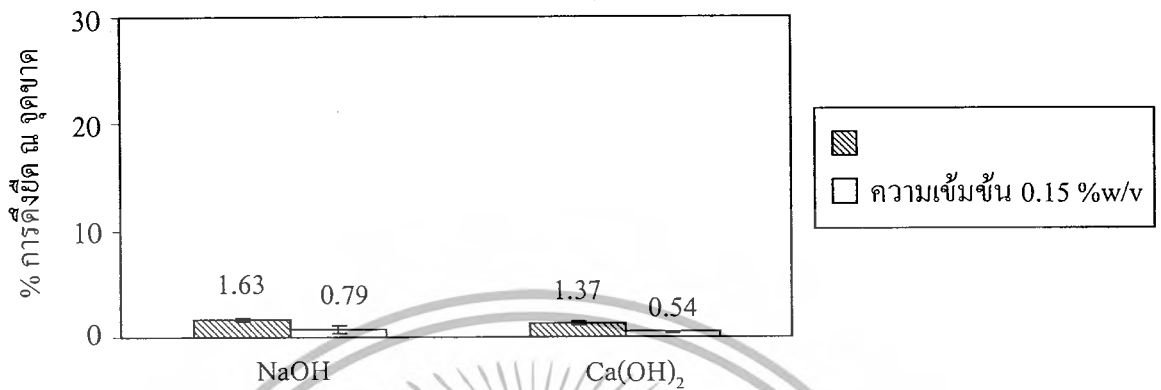
- ความแข็งแรงดึง

รูปที่ จ-1 แสดงการเปรียบเทียบความแข็งแรงดึงของกระดาษที่ใช้สารละลายเบสที่ความเข้มข้นร้อยละ 6 และ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการข่อยเยื่อ

จากรูปที่ จ-1 พบว่าค่าความแข็งแรงดึงของกระดาษจากกากกล้วยที่ใช้สารละลายเบสเข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรมีค่ามากกว่าที่ความเข้มข้นร้อยละ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร เนื่องจากความเข้มข้นของสารละลายเบสที่ใช้ในการข่อยเยื่อนั้นต่ำเกินไปจนไม่อาจสามารถทำลายพันธะให้เกิดการเกี่ยวพันกันของเส้นใยได้ ซึ่งในกรณีของสารละลายแคลเซียมไฮดรอกไซด์นั้น ปริมาณแคลเซียมไฮดรอกไซด์ที่ไม่ละลายน้ำที่มีอยู่ในความเข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร อาจมีส่วนในการทำปฏิกิริยากับเส้นใย

- เปรอร์เซ็นต์การดึงยึด ณ จุดขาด

สารละลายที่ใช้ย่อยเยื่อ

รูปที่ จ-2 แสดงการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การดึงยึด ณ จุดขาดของกระดาษที่ใช้สารละลายเบสที่ความเข้มข้นร้อยละ 6 และ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการย่อยเยื่อ

จากรูปที่ จ-2 พบว่าค่าเปอร์เซ็นต์การดึงยึด ณ จุดขาดมีค่าใกล้เคียงกัน เนื่องจากโครงสร้างของโซโมเลกุลเซลลูโลสเป็นแบบเชิงเส้นจัดเรียงสายโซ่เป็นระเบียบมีแรงดึงดูดระหว่างหมู่ไฮดรอกซิลที่เรียงชิดกันได้ดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความสามารถในการยึดตัวต่ำ

2. การซึมน้ำและน้ำมัน

ตารางที่ จ-1 แสดงผลการซึมน้ำของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายเบสที่

ความเข้มข้นร้อยละ 6 และ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการย่อยเชื้อ

ความเข้มข้นของ สารละลายเบส	ความหนาของ กระดาษ (mm.)	เวลาซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (นาท/น้ำ 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำ/ปริมาณน้ำ (cm ² /น้ำ 1 หยด)
0.15 %w/v NaOH	0.642	00:04:11 ± 0.31	1.00
6 %w/v NaOH	0.359	00:40:63 ± 5.45	2.55
0.15 %w/v Ca(OH) ₂	0.646	00:04:74 ± 0.43	0.92
6 %w/v Ca(OH) ₂	0.258	00:53:03 ± 18.32	2.02

ตารางที่ จ.2 แสดงผลการซึมน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยน้ำว้าโดยใช้สารละลายเบสที่

ความเข้มข้นร้อยละ 6 และ 0.15 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรในการย่อยเชื้อ

ความเข้มข้นของ สารละลายเบส	ความหนาของ กระดาษ (mm.)	เวลาซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (นาท/น้ำมัน 1 หยด)	พื้นที่ซึมน้ำมัน/ปริมาณน้ำมัน (cm ² /น้ำมัน 1 หยด)
0.15%w/v NaOH	0.644	00:09:16 ± 3.34	0.70
6%w/v NaOH	0.280	เมื่อเวลาผ่านไป 30 นาที ปรากฏว่าซึมผ่านไม่หมด	-
0.15%w/v Ca (OH) ₂	0.644	00:04:74 ± 2.11	0.73
6%w/v Ca (OH) ₂	0.330	เมื่อเวลาผ่านไป 30 นาที ปรากฏว่าซึมผ่านไม่หมด	-

จากตารางที่ จ-1 และ จ-2 พบว่าการซึมน้ำและน้ำมันของกระดาษจากกากกล้วยที่ ใช้สารละลายความเข้มข้นร้อยละ 6 โดยน้ำหนักต่อปริมาตรใช้เวลามากกว่า อาจเนื่องมาจากที่ความเข้มข้นมากสามารถทำลายกลุ่มเส้นใยได้มาก ทำให้ไม่ค่อยมีกลุ่มของเส้นใย ทำให้มีช่องว่างในเนื้อกระดาษน้อย ดังนั้นน้ำและน้ำมันจึงซึมผ่านได้ช้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้